

B

BABA i. Gangster şefi: "...yoğun kaçakçılık trafiğini planlayıp finanse eden irili ufaklı patronlar, babalar kimlerdi?" (Kayhan Sağlamer, **Türk Mafiası**). "Baba son günlerde baskınlar sıklaştı. Malları başka bi yere taşısak." (Latif Demirci, **The Selamın Aleyküm**). • es. (Serseriler için) Hammam külhancısı. • Erkeklik organı, penis: "Helvacı Mehmet- İnsan babayla oynar mı? I. Zenne- Aa! Bu da söz mü?" (Ortaoyunu, **Kanlı Nigâr**). (BABAÇKO, BABAŞKO biçimlerinde de kullanılır.) Ayr. bk. BABAYA OTURMAK, BABAYI ALMAK. • s. "Çok iyi, üstün nitelikli": "...olanca coşkusuyla yaşamaya kalkıştığı cinselliğinin basbayağı esaslı incelendiği, anlatıldığı, aktarıldığı, çözümlendiği baba kitaplar bunlar..." (Engin Ardiç, **Bunu Yazan Tosun**). "Baba filmidir, mutlaka gör."

BABACIMCI i. Bir tür yankesici; karşılaştığı kişiye birden sarılıp "vay babacım" vb. sözlerle oyalarken ceplerindeki değerli şeyleri çalar; bir tür babacımcı da, kahve, meyhaneye gibi yerlerde, bu tür ilişkilere yatkın kişinin kucağına oturarak aynı hırsızlığı yapar: "Babacımcı bir çocuk, cep saatini çalmış. Tahsildar da, hırsız çocuğu bulurum, diye sabah kahvehanelerini dolaşıyormuş." (Aziz Nesin, **Böyle Gelmiş Böyle Gitmez-2**). VAY BABA-CIMCI, VAYVAYCI diye de kullanılır.

BABACIMCILIK i. Babacımcı'nın edimi; babacımcı türü yankesicilik: "Babacımcılık mesleğinin, pencereden bulaşık suyu döküp ceket temizleyenler, kavanoz içinde capon balığı satma dümenine yatanlar, küçük çocukları kavgaya tutuşturup bunları ayırmaya gelen haybeciden saat ve para götürenler gibi çeşitleri de mevcuttur." (Engin Ardiç, **Doğru Söyleyeni Dokuz Köyden...**). "Babacıgımcılık, gerçekten de belli bir aktörlük yeteneği iste-

yen bir branştır. Üç tür çalışma biçimleri vardır: Pislik, faço, saçayağı..." (Engin Bilginer, **Babalar Senfonisi**). Bk. BABA-CIMCI.

BABAÇKO, BABAŞKO. Bk. BABA.

BABAFİNGO i. (ital. *pappafico*, "yelkenli gemide bir direk donanım parçası") Erkeklik organı, penis: "...dört kızın büyük bir merakla babafingosunu incelemelerinden bir an utandı." (anonim, **Islak Dudaklar**).

BABALAMAK f. İş (bir oyunu, bir alışverişi) bozmak. • Hile yapmak amacıyla iskambil kâğıdını işaretlemek; tırnak atmak, tırnaklamak.

BABALARA GELMEK. Bk. YARAKLARA GELMEK.

BABALI s. (İskambil kâğıdı için) Hileli; işaretli, tırnaklı.

BABATORİK i. (türk. *baba*; yun. ? "palamut balığının büyüğü") Erkeklik organı, penis; sözcüğün kullanımı, organın büyüklüğünü işaret eder.

BABAYA OTURMAK d. (Bir işte, bir oyunda) Sonuca ulaşamamak, kötü sonuç almak: "Lâz- Pir gemi funduh alduh, pir gemi pahur alduh. Trabzan'dan açılır açılmaz... Karagöz- Babaya mı oturdu-nuz?" (Karagöz, **Yazıcı**).

BABAYI ALMAK d. Kötü bir sonuç almak; bir işte, bir oyunda, yenilmek, kaybetmek: "Muhacir- Onlara beş tane baba bıraktımdı. Kavuklu- Haa! Demek onlar da baba almışlar." (Ortaoyunu, **Sandıklı**). "Annem sevmiş / babam almış... / Ben sevdim / babayı aldım." (Metin Üstündağ, karikatür). Ayr. bk. ALDIN MI?, ALMAK.

BABİK s. ve i. Pasif eşcinsel (erkek): "Babik Selahattin'in pantolonunun arka dikişi yoktu." (Aziz Nesin, **Böyle Gelmiş Böyle Gitmez**). Ayr. bk. BABUK.

BABİLOF i. Yellenme, gaz çıkarma. • Yel, gaz, osuruk.

BABİLOF NAŞLATMAK d. Yellenmek, gaz çıkarmak, osurmak. Ayr. bk. NAŞ, NAŞ-LAMAK, NAŞLATMAK.

BABU. Bk. PAPU.

BABUK s. ve i. Aktif eşcinsel (erkek); kullampara.

BACAKLARI GÖTÜNÜ DÖVMEK d. Çok hızlı koşmak: "Öyle bir voltaı al ki burdan, bacakların götünü dövsün..." (İrfan Yalçın, **Genelevde Yas**).

BADANA i. (fr. *badigeon*'dan) Erkeklik organı sokulmadan, sürtüşme yoluyla sevişme: "Şakır şukur badana yapılmaktan hoşlanabilirsin sen. Bir deneyelim mi?" (Fusun Erbulak, **Niçin Geç Kaldım**).

BADANA ÇEKMEK d. (Erkek için) Badana (bk.) uygulamak. BADANALAMAK biçiminde de söylenir.

BADEM s. ve i. (fars. *bâdâm*) Tabanca kurşunu. • Dişilik organı: "Hak Taalâ çün yarattı Âdem'i / Âdem tuttu taşla kırdı bade-mi." (anonim, tekerleme). • Klitoris, bızır: "Hacivat- Hanımlar şarkı söylerken bendeniz muttasıl bâde nuş ediyordum. Karagöz- Bademle iştret mi ediyordun?" (Karagöz, **Ortaklar**). Ayr. Bk. DİLLİ BADEM. • s. Kötü, fena: "Durum vaziyeti badem aga!"

BADEMCİĞİNİ ALMAK d. (fars.; türk.) (Erkek için) (Birisini) Dilini de kullanarak derin derin öpmek. • (Birisine) Fellasyo yaptırmak.

BADEMCİK AMELİYATI d. (fars. -ar. - türk.) Uzun uzun, derin derin öpüşme. • Fellasyo.

BADEM OLMAK d. (fars. - türk.) Olumsuz olmak; olumsuz nitelik taşımak; sonucu kötü olmak: "İşler badem oldu, dikişler badem oldu."

BADO s. ve i. (fr. *badaud*, "alılık") es. Aptal, sersem.

BAFİLEMEK f. (yun. *baphein*, "boya-mak"tan ?) (Erkek) Cinsel ilişkide bulunmak, düzmek: "Almana bak nasıl da bafiliyo gariyi..." (Mehmet Çağçağ, **Abazan**).

BAGAJ i. (fr. *bagage*, "taşıtlarda yolcu eşyasının bulunduğu bölüm") Kalçalar, kış: "Aklin varsa yere yat... yoksa bagajı deldirirsin..." (Oğuz Aral, **Utanmaz Adam**).

BAĞIRTMAK f. Elde etmek, kazanmak: "Birkaç camili bağırırsak, anzorota da nevaleye de yeter."

BAĞLAMACI i. KOYUCULUK (bk.) vb. dolandırıcılık işlerinde yordakçılık eden kimse: "...bağlamacı tezgâhtarı lafa tutup kafasını karıştırır." (Engin Ardiç, **Doğru Söyleyeni Dokuz Köyden...**).

BAĞLAMA ÇALMAK. Bk. İT BİLMEZ BAĞLAMASI ÇALMAK.

BAKICI i. (Esnaf için) Alıcı olmayıp vakit geçirmek için malları seyreden kimse: "Bakıcı mısın, alıcı mısın?"

BAKIMSIZ TARZAN d. (türk. s.; Tarzan, ünlü bir çizgi roman kahramanının adı) Siska, cılız erkekler için alay yollu kullanılır. (BAKIMSIZ HERKÜL de denir.)

BAKLA (ar. *bâkılâ*'dan) Fal, bakı; bakla falı: "bittik mi tam biteriz / baklası ölüm yazar" (Hulki Aktunç, **Yeraltı Destanları**). Ayr. bk. YOĞURTLU BAKLA; OTUZBEŞE BAKLA.

BAL i. Şans: "Hay balını iskiyim... Nerden buldun o son kâğıdı hipnee!" (Hasan Kaçan, **Eşşek Herif**).

BAL ALMAK d. es. Öpmek.

BALAMA i. "Karagözcü argosunda Rum karakterine verilen ad." (Uğur Göktaş, **Karagöz Terimleri Sözlüğü**). Bk. BALAMOZ.

BALAMOZ i. (yun. ? çing. *balamo*, "yunanlı"). Yaşlı kimse, ihtiyar: "...iç avludan, kederle ıslanmış gençler geçermiş ve Diğerkâm Balamoz, zihnindeki pespembe tarihçeyle birlikte sızıp kalırmış..." (Hulki Aktunç, **Madam**). • Görünümü, davranışları çirkin, kaba saba adam: "Bir de 'balamoz' adı verilen erkek türü vardı: Yaşlı, sırf parası için birlikte olunan ve sömürülen, genellikle sekse doyamamış, çirkin tipler..." (anonim, **Biz Şorololar**). Ayr. bk. BALAMA.

Balataları Gevşemek

BALATALARI GEVŞEMEK. Eşanlı. CİVATALARI GEVŞEMEK.

BAL ÇANAĞI d. es. Vagina, dişilik organı. • Anus, makat: "...Yemenici Bali'nin bal çanağına eşşek arıları gibi üşüşmüşler..." (Derviş İsmail-Murat Bardakçı, **Tellaklar Kitabı**).

BALGAMCI. Bk. TÜKÜRÜKÇÜ.

BALIK i. Kolayca kandırılabilir kimse, enayi, hödük. • Kolayca elde edilebilir kimse ya da şey. • Şans. • Erkeklik organı, penis: "II. Zenne- 'Balık kaçtı kovuklardan kovuğa' oynasak. I. Zenne- A kız, o oyun burada oynanmaz ki." (Ortaoyunu, **Gözlemeci**).

BALIKÇI i. Çok şanslı (kimse).

BALIK TUTMAK d. (Bir işte) Şansı çok iyi gitmek. Ayr. bk. GÖTÜYLE BALIK YAKALAMAK.

BALICI s. ve i. (tic. m. *Bally*'den) Yapıştırıcı koklama alışkanlığı olan (kimse): "Ve bir süre sonra kendilerini bir Ballyci ya da tinerici grubun içinde buluyorlar." (Cezmi Ersöz, **Hayat Bir Emrin Var mı?**).

BALİNA i. (ital. *balena*) (Eşcinsel arg.) Asker.

BALKON i. (fr. *balcon*) (Kadın ya da kızda) Meme, göğüs. Memeler, göğüsler: "Anam. Balkonunda rakı içeyim!" (Orhan Kemal, **Evlerden Biri**). (Sözcük, Fransız argosunda da aynı anlamda kullanılır.)

BAL KUTUSU d. (türk. *bağ*; yun. *kutis*'ten) Dişilik organı, vagina. • Ayr. bak. BAL ÇANAĞI, KUTU.

BALLANDIRMAK f. Vermek: "Partiyi kaybettik. (...) Askerleri ballandır bakalım." (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**). • Yollamak.

BALLI s. ve i. Çok şanslı (kimse): "Ulan çok ballı herif be! Çöpleri karıştırırken petrol çıktı..." (Behiç Pek, karikatür). • Dişilik organı. • Fahişe.

BALON i. (fr. *ballon*) Prezervatif, kaput.

BALUZ i. (yun. *mpalos*'tan) es. Düşük nitelikli içkievi, meyhane: "...25-30 basamak merdivenle çıkılan yüksek baloz, altında da Hovarda'nın meyhanesi..." (Sermet

Muhtar Alus, **Eski Galata'nın Eğlence Yerleri**).

BALTA s. ve i. Erkek. • Kaba saba (erkek). • Kimsesiz, özellikle karısı, kadın arkadaşı olmayan (erkek). • Erkeklik organı, penis: "Kazık gibi olmuş baltaya şampuan sürüp yukarı aşağı hareket ettirdim." (Alp Buğdaycı, **Kan Sıcak Akacak**). • (Bir şeye, birisine) Musallat olan (kimse); askıntı. (T. iç. bk. SAP). • Sırnaşık, yılışık.

BALTA OLMAK d. (Birisine) İlişki kurmak için ısrar etmek. • Sırnaşmak. Yılışmak. • (Birisinin) Yanından ayrılmamak; istenmediği halde hep birlikte olmak istemek: "Baktım asıl korkusu, çocuk olursa balta olurum diye. Bana namus numarası yapıyor." (Sabahattin Ali, **Çilli**).

BALYA i. (ital. *balla*, "tüccar eşyası") Para: "İyi ya, balyası nasıl?" (Y. Kenan Karacanlar, **Babiali Kaldırımlarında Bir Adam**). • Para destesi.

BALYACI. Bk. ÇUVALCI.

BAMBURUK i. Erbezi, husye.

BAMBURUKLARINI SÖKMEK d. (Birisini) Döverek perişan etmek: "Bamburuklarımı söktü, piyastos etti beni... Kabadayılık hayatım lekelendi..." (Turhan Selçuk, **Abdülcanbaz-Ramona**).

BAMYA TARLASI d. Mezarlık. T. iç. bk. NALLARI ATMAK.

BANDIRASIZ s. (ital. *bandiera*; türk. e.) Ser-seri, kopuk. • Kimsiz kimsesiz. • İmansız, inançsız.

BANDO MIZIKA d. (ital. *banda musica*) Küfür; art arda sıralanan küfürler.

BANGOBOZ s. es. Aptal, enayi, bön.

BANKA i. (ital. *banca*) Zengin; çok parası olan kişi. • Genelev.

BANYO ETTİRMEK d. (ital. *bagno*; türk. f.) (Birisini, bir şeyi) Çok ağır küfrederek yermek.

BARBA i. (ital. *barba*, "sakal") İhtiyar adam, yaşlı erkek. (Özellikle Rum.) • Meyhane işleten adam, meyhaneci. (Sözcük, Alman argosunda da "yaşlı adam" anlamına gelir – Sigmund A. Wolf, **Wörterbuch des Rotwelschen**).

BARBUNYA i. (ital. "bıyıklı dokunaçları olan bir tür balık") Rengi barbunya balığını hatırlatan çeşitli kâğıt paraları nitelenmek için kullanılmıştır; 10 liralık, 1000, 20.000 liralık banknot: "...manikürlü vahşi tırnaklarını uzatıp uzatıp barbunya onluklar, affili beşlikler çekiyor." (...) "Müşteri ama ne müşteri: saat lafını filân etmek yok; tak! barbunyayı avucuna tosluyor, suratına bile bakmadan alıyor voltayı!" (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**). • (Öğrenci için) Yüksek not, en yüksek not.

BARGELEMEK f. (erm. *barge*, "yatmak"; türk. e.) Uyumak. Dinlenmek: "Acele etme, daha zaman var, şurada biraz bargeleyim." (Mehmet Halit, **"İstanbul Argosu ve Halk Tabirleri"**).

BARİ. Bk. BUT BARİ.

BARSAK ÇIKINTISI d. Çük. Erkeklik organı, penis.

BARO i. (çing. "büyük, önemli" anlamında k.) "Karagözcü argosunda oyunu kirala-yan kimseye verilen ad." (Uğur Göktaş, **Karagöz Terimleri Sözlüğü**). • (Eğlence yeri, fahişe vb. için) Müşteri, paralı müşteri: "İlk karşılayıcılarınız 'baro erketecisi' (müşteri avcısı) erkek çocuklar olacak." (Oya Kayacan, **Aman Sulukule, Canım Sulukule**). • Erkek. • Herhangi bir erkek. • Olgun ve zengin erkek: "Laçonun daha yaşlısı, olgunu ve paralıısını 'baro' diye isimlendirmişlerdi." (anonim, **Biz Şorolar**). • Aptal âşık; aşk ilişkileri ve cinsel ilişkiler için olağanın üstünde para harcayan erkek. • Yabancı. (BARU diye de söylenir.)

BARU. Bk. BARO.

BAS. Bk. BASMAK.

BASİL i. (fr. *bacille*) Küçük yaşta ya da küçük yapılı (cüce) serseri.

BASMAK f. Defolmak, çekip gitmek: "Bir halis Amerikalının bir zenci karısıyla ilişkisi olmamak lazım. Bas öyleyse... Çek arabanı..." (F. M. İkinci, **Kara Nara**). • Düzmek. (Cinsel ilişkide) Erkeklik organını sokmak: "Yârün kocundugı yire basmak reva mıdır?" (Nevzade Atâi, **Hezliyat**).

"Hey aslanım, baskısız yongayı yel almış, erkeksiz karı da baskısız yonga sayılır. Basacaksın ki..." (Samim Aşkın, **Halk Plajı**). "Babam basmayı, anam olacak da çıkarmayı bilmişti." (Yankı, **Uyuşturucu Dosyası**). "Şipşak Basarım" (yerli film ismi). • Gol atmak, yenmek: "Kanarya size kaç yüz kere kaç bastı, unutma." • Esrarı plaka haline getirmek. Ayr. bk. ÜTÜLEMEK. Ayr. bk. AKLI BASMAK, YAŞA BASMAK.

BASTIRMAK f. (Özellikle para oyunlarında) Vermek, para koymak, para sürmek: "Kâat parasını oyuna başlamadan peşinen cepten vereceğiz. Bastırın ellışer kuruşu bakalım..." (Kemal Tahir, **Hür Şehrin İnsanları**). "...değneğin ucundaki enli tahayla diğer paraları toplayıp önündeki kutuya attı. 'Bastırın beyler!' diyordu..." (Hulki Aktunç, **Bayram Gömleği**). • (Futbol-da) Hücum etmek, atak üstüne atak yapmak: "Bastır Ankaragücü!" • Düzmek.

BAST OLMAK . (ing. *bust*, "patlak vermek"; türk.) (Uyuşturucu arg.) Polis baskınına uğramak; basılmak.

BASTON s. ve i. (ital. *bastone*, "değnek") İnce yapılı, uzun boylu (kimse). • Erkeklik organı, penis.

BASTONU KIRMAK d. (ital.; türk.) Belsoğukluğu hastalığına yakalanmak (erkek için).

BAŞ i. Erkeklik organının uç bölümü, haşefe: "Hacivat- Eşeğin her tarafı gözüküyor ama, başı gözüküyor. Karagöz- Başını göstereceğim ama, tanırırsın diye korkuyorum." (Karagöz, **Câzûlar**). Ayr. bk. ALDIN MI?

BAŞA SARMAK d. (Bir öyküyü, bir haberi vb.) Anlatırken, tekrar başa dönmek. KASETİ BAŞA SARMAK da denir. Bk. KASETİ SARMAK.

BAŞI BİTTEN KİÇİ SIKTEN KURTULMA-MAK d. Sürekli olarak aşağılık bir durumda kalmak; kötü durumu hiç düzeltemek: "Eyy çocuklar, Amerikan sigarası olup da vermeyenin başı bitten..." (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**).

Başına Oturmak

BAŞINA OTURMAK d. Pasif olarak, cinsel ilişkiye girmek, cinsel ilişkide bulunmak: "Pişekâr- Şimdi sen âletin başına oturdu mu, iş de olmuş bitmiş demektir. Kavuklu- Bana yutturdum deme, o âletin başına sen de oturup bana göstereceksin." (Ortaoyunu, **Telgrafçı**). • (Herhangi bir işte) Olumsuz sonuç almak. • (Oyunda) Yenilmek. Ayr. bk. BABAYA OTURMAK.

BAŞINI ALMAK d. (Cinsel ilişkide, pasif olan için) Erkeklik organının ucu girmek: "Pişekâr- Aman Himmet Usta, daha dur bakalım, altmışı yeni bitirdi, ne başını, ne yaşını alamadı." (Ortaoyunu, **Gözlemeci**). • (Bir işte) Çok şeyler umarken, hiçbir sonuca ulaşamamak. Ayr. bk. ALDIN MI?

BAŞKA i. Kipti, çingene: "...Başka, ananın örekesi'... 'Başka diye çingeneye derler'... diyemездik elbette..." (Engin Ardıç, **Doğru Söyleyeni Dokuz Köyden...**).

BAŞLAMAK f. Sövmeye, küfre girişmek; genellikle "silsileden, sülaleden, ana-avrattan vb. başlamak" biçiminde kullanılır: "İbiş- Ne baldızını buldum, ne bacanağını. Himmet- Başlarım şimdi baldızından da bacanağından da." (Haldun Taner, **Sersem Kocanın Kurnaz Karısı**).

BAŞ PARMAĞINI BÜKMEK d. Yankesicilik etmek. (Baş parmağını bükerek işaret parmağı ve orta parmağın rahatça çalışmasını sağlamak. Bk. KIZAK.)

BATTANIYE i. (ar. *battan*'dan) Fahişe, orospu. • Özellikle otellerde çalışan fahişe.

BAYAN AVUÇ. Bk. MADAM AVUÇ.

BAYAN EMME d. Morfin.

BAY GELMEK d. (*bay-gın-lık*'tan kıs.) Sıkıntı basmak, bunalmak. BAY OLMAK, BUN GELMEK (OLMAK) biçimlerinde de kullanılır.

BAYILMAK f. Vermek. • Para vermek: "Karagöz- Dolmuşa atladım, doğru rıhtıma. Meteliği bayıldıktan sonra öteye beriye bakarak... Hacivat- Etrâf-ü eknâfı temâşâ ederek..." (Karagöz, **Bahçe**). "Kavuklu- He, ulan. Haydi bayıl! Hirbo- Ne bayıl-

ması imiş o? Kavuklu- Ayı gibi bayılma-yacaksın; çık paraları!" (Ortaoyunu, **Fotoğrafçı**). "...mangizi bayıldın mı, sana âlâ yepyeni bir nüfus kâğıdı verirler, adın Hasan, babanın adı Hüseyin, yaşı şu kadar. Hepsi martavalıdır." (Server Bedi, **Hey Kahpe Dünya**). "Herif üç yüzü bayılıp bir manto kestirdi buna." (Mehmet Seyda, **Hastalar**).

BAYIR TURPU d. (türk. *bayır*; fars. *turb*'dan) Kaba saba, düşüncesiz kimse: "Bu bayır turpu nereden oturdu yanımıza! Tükrüğü ta boğazımdan içeri gitti..." (Hüseyin Rahmi Gürpınar, **Ben Deli miyim?**).

BAYRAMLIK AĞZINI AÇTIRMAK d. Birisinin küfretmesine, sövmesine yol açmak.

BEBEK ÖLÜSÜ GİBİ d. (Erkeklik organı için) Çok iri.

BECERMEK f. (Erkek için) Cinsel ilişkide bulunmak, düzmek: "...hamamdan peştemaliyla çıkarttılar ve o çıplak haliyle, oğlanı becerdiği yere astılar." (Derviş İsmail-Murat Bardakçı, **Tellaklar Kitabı**). "Senin erkekliğine sıcıyım, emi? Bir de nişanlanmışsın. Kariyi nasıl becereceğin?" (İrfan Yalçın, **Pansiyon Huzur**). "Bu adam manyak, kararsızın teki. Karı becermek için evini terketmiş." (Fusun Erbulak, **60 Günlük Bir Şey**). • (Bir şeyi) İşe yaramaz hale getirmek, bozmak: "Eskiden radyo becerirdi veletler, şimdi televizyonu şeydiyorlar."

BEKRİ s. ve i. (XVII. yüzyılda yaşamış, ay-yaşlılığıyla ünlü *Bekrî* Mustafa'nın adından) İçkici, alkolik (kimse, özellikle erkek): "...büyük enişte bey, Bekrilerin yamanlarından." (Sermet Muhtar Alus, **İstanbul Kazan Ben Kepçe**).

BEKTAŞ i. es. (Bektaşiliğin pîri Hacı Bektaş Veli'nin adından) Yeniçeri ağası.

BELALI i. (ar. *belâ*; türk. ek.) (Hayat kadını için) Koruyucu, dost (erkek); hayat kadını başka erkeklerden koruma karşılığında onun kazancını paylaşan erkek: "Paramızdan çok belalımız var. Ama bizim belalılarımız da ya kestaneci, ya arabacı

oluyor işte..." (Reşat Enis, **Yolgeçen Hanı**).

BELDE. Bk. BERDE.

BELEDİYE AYNASIZI d. (ar. *beled*, fars. *âyine*; türk. ek.) Belediye zabıtası: "Belediye aynasızları... Haydiyin merdivenlere... İşte şimdi tam sırası..." (Yaşar Kemal, **Kuşlar da Gitti**).

BELEŞ s. ve i. (ar. *bilâ şey'den*) Parasız, bedava: "İdare et, beleş olduğunu birbirlerine duyurup ne kadar sık gelirlerse, senin için de bizim için de o kadar fayda!" (Mehmet Seyda, **Baba**). • Çaba harcamadan, kolayca elde edilen (şey).

BELEŞÇİ s. ve i. (ar. – türk. e.) Bedavacı; bir şeyi bedava elde etmek isteyen, bedava elde etmeye alışmış (kimse): "Hadi lan beleşçi... Var mı öyle avanta!" (Hasan Kaçan, **Eşşek Herif**). • Kolaycı. • (Futbolda) Oyun kurup koşturmayan, rakip kale yakınlarında fırsat kollayan oyuncu.

BELEŞÇİLİK i. (ar. – türk. e.) Beleşçi'nin edimi. • Beleşçi'nin alışkanlığı.

BELEŞE KONMAK d. (ar. – türk. f.) (Bir şeyi) Bedava, kolayca elde etmek.

BELEŞE YATMAK d. (ar. – türk. f.) Bir şeyi para vererek ya da çalışarak elde edeceğine, bedava ya da kolayca elde etmek için fırsat aramak.

BELEŞTEN zf. (ar. – türk. e.) Parasız, bedavadan: "Ben bu ayıyı beleşten beslemem, sokağa atıcam." (Engin Ergönültaş, **Zalim Şevki**).

BELİNİ KIRMAK d. (Futbolda) Çok iyi çalım yaparak rakip oyuncunun dengesini bozmak.

BELİNİ SIKINCA KIÇINDAN BEL AKMAK d. (Pasif eşcinsel) Sürekli olarak fuhuş yapıyor olmak.

BELLO i. (ar. *beled*, *belediyye'den* kıs.) (Dilenci arg.) Zabıta memuru; belediye zabıtası.

BENG i. (fars. *beng*, "banotu, afyon") Afyon. • Esrar.

BENİMKİ d. "Benim erkeklik organım" anlamında kullanılır: "Kavuklu– Sarsılmaktan hoşlanmam da, araba sevmem. Denyo–

Yooo! Sen bir kere benimkine binsen bayılırsın, Hanım Amca. Kavuklu– Vay köpoğlu!" (Ortaoyunu, **Gözlemeci**). "Ayıptır söylemesi benimkini tuttu yağurmaya başladı müdür bey." (Murathan Mungan, **ÇC**).

BERDE i. Para: "Manti laço (genç aktif eşcinsel), labunyayı (pasif eşcinseli) beldesi için (parası nedeniyle) öldürmüş." (Dr. Arslan Yüzgün, **Türkiye'de Eşcinsellik**). (BELDE diye de kullanılır.)

BERDELİ s. Paralı: "Birinci Travesti– Kız arabaya göz at... berdeli laçolar olabiliyor..." (Dr. Arslan Yüzgün, **Uçurum**).

BESA i. (arn. *bessa*, "anlaşma"dan) Ant içme, yemin: "...Arnavut usulü üzere besa yaptık idi. Ben ne bileyim, Arnavutlarda besa olunca dönülmezmiş derler." (Dr. Rıza Nur, **Hayat ve Hatıratım**).

BEŞ s. ve i. (Osmanlıca rakamlarda 5 sayısı "o" biçimindedir) Pasif eşcinsel erkek.

BEŞ DAKKADA BEŞİKTAŞ d. (ar. *dakika*; *Beşiktaş*, İstanbul'da bir semt) Bir işin çabucak yapılabileceğini ya da yapıldığını belirtmek için kullanılır.

BEŞLİK i. Pasif eşcinsel erkek: "Yahudi– Dört dane onluk vereyum. Karagöz– Olmaz. Yahudi– Sekiz dane beşlik vereyum. Karagöz– Gel bakalım!" (Karagöz, **Kayık**). BEŞ, BEŞLİK SİMİT, BEŞ NUMARA, BEŞ YILDIZ biçimlerinde de kullanılır. • Kıç: "–Aah! Vay piç kurusu! –aman beşliğim... Velele bak!" (Hasan Kaçan, **Eşşek Herif**). • Anus, makat. • (Futbolda) Rakip oyuncunun bacaklarının arasından geçerek kaleyi bulan top; bacak arasından gol.

BEŞ NUMARA d. (türk. *beş*; ital. *numero*) Pasif eşcinsel erkek: "Ali Korna kâğıdına basılmış parlak çocuklar ise / İstanbul padişahlarına çıkartılırlar beş numara – iyi mi?" (Ece Ayhan, **Vişneçürüğü Şiirler**). Ayr. bk. BEŞ, BEŞLİK. • Anus, makat.

BEŞ YILDIZ d. Pasif eşcinsel erkek: "Ben geçerken ardımdan bağıryorlardı: 'Beşlik! Beşyıldız! Dümbelek! Vereki!...' (Murathan Mungan, **ÇC**).

Beton

BETON s. (fr. *béton*) Sağlam. • (Erkeklik organı için) Sertleşmiş. • (Öğrenci için) Dersini çalışmış, sınava çok iyi hazırlanmış.

BEYAZ i. (ar. *beyâz*) Eroin: "Beyaz müptelası bu kadın." (İlhan Engin, **Eroin, Silah ve Ölüm**).

BEYAZ BOMBA d. (ar. *beyâz*; ital. *bomba*) Uyuşturucu nitelik taşıyan bir ilaç; Rohyp-nol.

BEYAZCI i. (ar. – türk. e.) Eroin tutkunu, eroinman: "Biz gaspçı olduk... Biz beyazcı olduk." (Nazlı Ilıcak, **Allah Kurtarsın**). • Eroin satıcısı.

BEYAZ ÇEKMEK d. (ar. – türk. f.) Eroin kullanmak; eroin çekmek: "...bütün Beyoğlu sıradan beyaz çekmeğe alışmıştı da bize viz gelmişti." (Attilâ İlhan, **Sokaktaki Adam**).

BEYAZ ÇIKMAK d. (ar. – türk. f.) (Gelin) Gerdek gecesindeki cinsel ilişki sonucu kanaması olmamak. (Kızlık zarının esnekliği ya da daha önce giderilmiş olması nedeniyle.) Ayr. bk. **KIRMIZI ÇIKMAK**.

BEYAZ ERİTİCİ d. (ar. – türk.) Morfin.

BEYAZ GÖLGE d. (ar. – türk.) Eroin müptelası, eroinman.

BEYAZ ÖLÜM d. (ar. – türk.) Eroin kullanmanın yol açtığı ölüm; özellikle, aşırı eroin dozunun yol açtığı ölüm: "...yarının gençlerine bırakabileceğimiz dünya silahsız ve 'beyaz ölüm'süz olmalıdır." (İlhan Engin, **Eroin, Silah ve Ölüm**).

BEYAZ TOZ d. (ar. – türk.) Eroin.

BEYGİROF s. ve i. (fars. *bârgir*, sl. dillerinden sonek, *of*) Sersem, aptal, anlayışsız (kimse).

BEYİN AMCIKLAMASI d. (ar. *beyn*; türk.) Kişiyi düşünsel açıdan çok yoran çalışma. – (Öğrenci için) Sıkıntı verici ders; çalışma; ezberleme. • Anlaşılması çok güç kitap, film vb.

BEYİN SOTE. Bk. **TAKKEYİ YEME**.

BEYKOZ i. (İstanbul'daki bir semtin adından) Altın, 24 ayar altın lira. HAS da denir.

BEYZA i. (ar. *ebayâz*'dan, "en ak, en beyaz") Kokain: "...eyvah diyordum, beyzanın tesiri ile kadına evham bastı." (Fikret Adil, **Asmalımescit 74**). • Kaliteli, yüksek nitelikli kokain.

BEYZA ÇEKMEK d. (ar. – türk.) Kokain çekmek: "...bir akşam metresile beraber beyza çekmişler." (Fikret Adil, **Asmalımescit 74**).

BEYZA HANIM d. (ar. – türk.) Kokain: "Beyza Hanımı tanır mısınız? Tanımazsanız tanıyanlara sorunuz. Pek nefis bir şeydir. Onu tanıyanlara içki, açlık ve uyku tesir etmez." (Fikret Adil, **Asmalımescit 74**).

BICIL s. ("Çıplak", "cıbil"dan b.) Çıplak.

BIÇAK OYNATMAK d. Bıçak, kama, sustalı vb. araçlarla birisine saldırmak ya da kendisini savunmak.

BİGİ i. Sigara. • Esrar. • Esrarlı sigara.

BILDİRCİN i. Herhangi bir kız ya da kadın: "Bildircinler hanginiz bu akşam bir randevu istersiniz?" (anonim, **Islak Dudaklar**). • Küçümen ama etine dolgun kız ya da kadın: "Aman allah yarabbi / Bildircin be beyabi." (Hilmi Tuner, **Uyumsuzlar**). • (Kumarbaz için) Toy, akılsız oyuncu: "Havalalar, nasıl olsa bir palaz, bir bildircin –onların sözüyle– ökseye dönüşür." (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**).

BİRAV em. (çing. *birava*'dan) "Kaç, git, ortadan kaybol" anlamlarında kullanılır: "...şube memurunu görür görmez hemen (Çoni Zarboni Birav) diyerek çocuğa yanı polis var kaç diyerek..." (Başkomiser Yılmaz Ertunç, **Yankesicilik**). BİRAVLA biçiminde de kullanılır. Bk. BİRAVLAMAK.

BİRAVLAMAK f. (çing. *birava*, "yürümek, gitmek"; türk. e.) Kaçmak, sıvışmak, ortadan kaybolmak: "Zarbolar hat oluyor, bravla (polister geliyor kaç)" (Nazlı Ilıcak, **Allah Kurtarsın**).

BIYIKLI i. Polis; güvenlik kuvveti mensubu. • es. Yeniçeri kolluk neferi. • Erkeklik organı, penis.

BIYIKLIYA PİYAZ VERMEK d. (türk. *biyıklı* – fars. *piyaz*; türk. f.) Kolluk kuvvetiyle iyi

geçinmek; iyi geçinmek için polis vb.ni pohpohlamak; rüşvet vermek.

BIZDIK s. ve i. (erm. *bızdıg*) Küçük; kısa: "*Canum bızdık boylu uzunca, biraz şişman zalfçe, kara yüzlü beyazca, moruğu (sakalı) kara kösece, gözleri kara çakırca.*" (anonim, **Meraklı Nedim Hoca** – meddah hikâyesi – XIX. yy). • Çocuk, yemiyetme: "*Blucini benden çalmaya kalktı bu bızdık.*" (Raymond Queneau-Taşsin Yücel, **Zazie Metroda**). • Kısa boylu, bodur (kimse).

BİBEMEK f. Söylemek: "*Biberne, söyleme demek. Yukarıdaki koğuştakilerden bu özel dilin bazı kelimelerini öğrenmiştim.*" (Nazlı Ilıcak, **Allah Kurtarsın**).

BIÇIMLEMEK f. (Erkek için) Düzmek; cinsel ilişkide kullanmak: "*Babası genç kadını herhalde biçimlemiş olacaktı. Karının namusunu korumak ona mı düşmüştü?*" (Orhan Kemal, **Müfettişler Müfettişi**). • (Oyunda) Yenmek. • Dövmek. • Mahcup etmek, utandırmak.

BİDON i. (fr.) Şişman kimse, şişko. (Aynı sözcük fransız argosunda "göbek" anlamında kullanılır.)

BİLEK SPOR d. (türk. *bilek*; ing. *sport*) Masturbasyon; kendi kendisini eliyle cinsel doyuma ulaştırma.

BİLETİNİ KESMEK d. (fr. – türk.) (Birisini) Öldürmek: "*...Tıbrının dikbaşlılığını, zamanı gelince biletini keseceklerini, karanlık beyinlerine yazdılar.*" (Metin Kaçan, **Ağır Roman**) Ayr. Bk. **BİLET KESMEK**.

BİLET KESMEK d. (fr. *billet*; türk. f.) Pezevenklik etmek. • Genelev mamalığı yapmak.

BİLEZİK i. Kelepçe. • Fahişe. • Pasif eşcinsel erkek.

BİLEZİK GİBİ d. Hiçbir yere çarpmadan kaleye giren şutu, tartışmasız golü niteler: "*Netzer varken Beleşino aç karnına yer...yuuhh ... bilezik gibi ...vesaire...*" (Oğuz Aral, **Utanmaz Adam**). • (Cinsel ilişkide) Penisin girişini, duhulü nitelemek için kullanılır.

BİLİ BİLİ d. Çük. Ayr. bk. **BOMBİLİ**.

BİNALI i. (ar. *binâ*; türk. e.) es. Yirmi bin liralık banknot. PEMBE de denir.

BİNDİRME i. (Kumarda) İstenilen sayının gelmesi için zarı belirli bir pozisyonda tutarak, fazla yuvarlamadan atma: "*Bindirme de bu şekilde atılır.*" (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**). Ayr. bk. **MIHLAMA**, **SÜRTME**.

BİNDİRMEK f. Rastlamak: "*Bu eşek kafa adam olmaz. –Aynasıza mı bindirdin?*" (Adnan Veli, **Mapusane Çeşmesi**). • Çarpmak. • Dayanmak, kertmek: "*Kazık kadar adam arkadan bindirmişti.*" (Orhan Kemal, **Bir Filiz Vardı**). • (Birisini) Sözleriyle, davranışlarıyla sindirmek, ezmek.

BİNİCİ i. Cinsel ilişkide aktif olan taraf, erkek.

BİNİŞ i. (Erkek için) Cinsel ilişkide bulunma: "*Pişekâr– Hele o biniş (cübbe). Ağzımın suları aktı birader. Kavuklu– Çocukluktan beri benim binişime senin ağzının suları akar.*" (Ortaoyunu, **Tahir ile Zühre**).

BİNİŞİ KUVVETLİ d. (türk.; ar. *kuvvet*; türk. e.) Cinsel gücü yüksek (erkek).

BİNMEK f. (Erkek için) Cinsel ilişkiye girmek; cinsel ilişkide bulunmak: "*Çelebi– Sekiz verin, dokuz verin. Karagöz– İste! Çelebi– Bin verin. Karagöz– Binivereceğim ama hizmetin nasıl?*" (Karagöz, **Ağalık**).

BİNYEDİYÜZONBEŞ d. es. Rüşvet. (T.C. Merkez Bankası, 1715 sayılı yasayla 30.6.1930'da kurulmuştur.)

BİR İYİLİK DÜŞÜNMEK. Bk. **İYİLİK DÜŞÜNMEK**.

BİR KULAĞININ ARKASI KALMAK d. Hep haksızlıkla, hileyle karşılaşmış olmak: "*Herkes bizi kandırıyor zati. Kulağımızın altı kaldı bir! Ne biçim memleket be?*" (İrfan Yalçın, **Genelevde Yas**). • (Cinsel olarak) Her türlü deneyimden geçmiş, sürekli kullanılmış olmak. Bazen **BİR KULAĞININ ALTI KALMAK** biçiminde de kullanılır.

BİR POSTA d. (türk. – ital.) Bir kez, bir sefer. • Biraz, bir süre: "*Ali– Birak bir yol el sıkıp hatır sormayı da, senlen bir posta*

Bir Seksen Uzanmak

konuşalım beyim." (Haldun Taner, **Keşanlı Ali Destanı**). Ayr. bk. POSTA.

BİR SEKSEN UZANMAK d. (İnsan için) Boylu boyunca yatıp kalmak. • Tam bir başarısızlığa uğramak. İKİ SEKSEN UZANMAK biçiminde de kullanılır.

BİR SEKSEN UZATMAK d. (Birisini) Silah kullanarak ya da döverek boylu boyunca yere sermek: "*İş yumruğa bindi mi elinde değil, bir daha bir daha derken bakarsın herifi bir seksen cansız uzatmış...*" (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**). İKİ SEKSEN UZATMAK biçiminde de kullanılır.

BİR SİKİM OLMAK d. Şöyle ya da böyle bir işe yaramak, şu ya da bu biçimde bir değeri olmak: "*Bu kadar manitayla bari bir sikim olsa, ot!*"

BİT i. Para. • Lira, 1 lira: "*Bit bozmak – Lira bozmak (sirke-bozuk para).*" (Turan Aziz Beler, **Allah Kurtarsın**).

BİT ATMAK d. Kuşku verici, merak yaratıcı bir şey söylemek: "*O zaman atacaksın bitini ortaya: 'Ya kocanın varsa bir bok işi abla?' Onikiden vurmuşsundur.*" (Orhan Kemal, **Dümeni**).

BİT BOZMAK. Bk. BİT.

BİTİK s. Ölmeye yüz tutmuş. • Sefil. • Kumarda bütün parasını yitirmiş. • Âşık, sevdalı. • Serkeş, boşvermiş, avare: "*Size Bitnik diyorlar/Bitik der bana herkes.*" (Bitik Mehmet, **Hipiler manzumesi**).

BİTİ KANLANMAK d. Hayatının bir önceki dönemine göre daha sağlıklı, daha iyi durumda, daha paralı olmak.

BİTİNİ DÖKMEK d. Daha önce söyleyemediği her şeyi söylemek: "*Herif başını mı dinleyecek demezsiniz. Bitini döktünse bak keyfine...*" (Kemal Tahir, **Dam Ağası**). • Bütün kuşklarını açıklamak.

BİTİRİM s. ve i. Kumar, uyuşturucu alımsatımı, dolandırıcılık gibi işlerde bilgili, deneyimli (kimse): "*Karı bitirim doktor bey, dedi, ben saçımın teli kadar kumarbaz gördüm, bu biçimini, töbe, görmedim. Karı kâğıtları diş çeker gibi çekiyor, kurşun gibi atıyor.*" (Samim Aşkın, **Halk Plajı**). "*Bizim mahallede herkes sizden bahsediy-*

yo... O üçkâatları nasıl yapıyorsunuz çok bitirimsiniz billa..." (Engin Ergönültaş, **Zalim Şevki**). • Kumar oynanan yer, kumarhane: "*Bitirimler nasıl kurulur? Nasıl yerdir?*" (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**). • an. ge. Bilgili, akıllı, zeki: "*Kafa bu be bunlar özel bir bilim/Ben açık göz o benden de bitirim*" (Hilmi Tuner, **Tavlama**). • Külhanbeyi, kabadayı, gangster: "*Herifleri pek gözüm tutmadı. Herifler bitirim.*" (F. M. İkinci, **Kara Nara**). • Çok deneyimli (kişi), feleğin çemberinden geçmiş (kimse): "*Hiç inanmaya gelmez. Bitirim mi bitirim. Eski tanırım ben Tefvik'i, berberlik zamanından.*" (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**). • Hoş, canayakın (kimse): "*...herifin yanında bomba gibi bir kız vardı. Bitirim bir şey.*" (J.D. Salinger-Adnan Benk, **Gönülçelen**). • (Alay yollu) ihtiyar. BİTİRİMİŞ de denir.

BİTİRİMCİ i. Kumarhane, kumar da oynanan kahve işleten kimse: "*Bitirimci bu hesabı tanımaz, plâkacıya ödetir.*" (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**). • Kumarbaz.

BİTİRİMHANE i. (türk. *bitirim*; fars. *hâne*) Meyhane, içkievi. • Genelev, kerhane. • Kumarhane, kumar oynanan kahvehane: "*Zeytinburnu'ndaki 'bitirimhane'lerden tutun ünlü kabadayıların işlettikleri büyük kumarhanelere ve büyük para babalarının sokuldukları, hem 80 bin, 100 bin lira giriş aidatı ödeyerek sokuldukları, 'sosyal kulüp'lere kadar hepsini gezdim.*" (Celallettin Çetin, **Kumarbazlar Arasında**). "*Babaları ölünce bir kahvehane açtı; çocuğun adını doğru koymak gerekirse bitirimhane.*" (Kayhan Sağlamer, **Türk Mafiası**). BİTİRİM YERİ de denir.

BİTİRİM YERİ d. Meyhane, içkievi. • Genelev, kerhane. • Bitirimlerin (bk. BİTİRİM) mekânı; kumar oynanan kahve, kumarhane: "*Beş altı adım yürü, Tırnakçı Rifat'ın bitirim yerine (kumarhanesine) varılır...*" (Sermet Muhtar Alus, **Eski Galata'nın Eğlence Yerleri**). "*Tarlabaşı'nda yerleşerek gizli kumar oynatılır bir kahvehâne,*

bitirim yeri açıp işletmişler." (Reşad Ekrem Koçu, **İstanbul Tulumbacıları**). "İstanbul batakhanelerinin, bitirim yerlerinin, kumarhanelerinin, her türlü karışık, karanlık, aşağılık işlerin, ahlaksızlığın, rezilliğin, kaçakçılığın, hırsızlığın, cinayetin, soygunun, kavganın, kabadayılığın, esrarcılığın, eroinciliğın, daha bunlar gibi pek çok kötülüğün yoğunlaştığı iki yer vardı: Galata'yla Tahtakale..." (Aziz Nesin, **Böyle Gelmiş Böyle Gitmez-2**). "Gitse de dönüyor, bütün bayırları, kahveleri, bitirim yerlerini, biraevlerini, genelevleri, elinde yeni yeni düşler çektiren kapkara bir torbayla dolaşüyor ve yakalanmamak için kaçtığında yine bana geliyor." (Hulki Aktunç, **Galatalı Bir Yar**). SIZIRIM YERİ, BİTİRİMHANE de denir.

BİTİRMİŞ s. Yaşlı, ihtiyar. • Görmüş geçirmiş, bilgili, deneyimli. Ayr. bk. BİTİRİM.

BİTLEMEK f. (Esnaf, eskici esnafı için) Yeni alınmış bir malı karıştırmak, işe yarar şeyler olup olmadığını araştırmak: "Bitleme ulan, sahibi daha gelmedi." (Arslan Kaynardağ, **Tarihi, Değişen Yönleri ve Gizli Diliyle İstanbul Bitpazarı**). "Öyle bitleyeceksen defol git, şurdaki kitaplara bak sen, kesekâğıtlık mı yarar mı?" (Hulki Aktunç, **Aşka Kimse Yok**). • (Birisini, birilerini) Olur olmaz şeyler söyleyerek kuşkuya düşürmek; huzur kaçırmak.

BİTLENMEK f. Parasal durumu çok kötüyen, para kazanmaya başlamak. Eli para tutmak. Ayr. bk. BİTİ KANLANMAK. • Şüphe etmeye başlamak. – Kuşkulanıp kaygı duymak.

BİTLERİ EŞEK OLMAK d. Sinirlenmek, asabı bozulmak: "Hele bir 'Garson' deyişi var ki ağabiy, bitlerin eşek değil, deve olur." (Attilâ İlhan, **Sokaktaki Adam**).

BİTLİ s. ve i. Züğürt. • (İngiliz pop müzik topluluğu the Beatles'dan çağrışımla) Züğürt ve hırpani turist. Hippi. • Paralı (kimse): "Aşerede şorolosu akçesini karındaş canlar verir, o garîbandan olsa ve şorolo bitli (paralı) olsa bile..." (Kahveci Nusret, **Zindan Şiirleri**).

BİTMEK f. Hoşlanmak, sevgi duymak: "Arkadaşlığına bitiyordum hergelenin." (Tariik Dursun K., **Hasangiller**). • Cinsel doyuma ulaşmak, orgazma ulaşmak: "Dayan biraz daha... Bak biraz sonra sen de biteceksin..." (anonim, **Diana**). Ayr. bk. OLMAK.

BİZE DE Mİ LOLO. Bk. LOLO.

BLOK i. (fr. bloc) (Sinema filminde) Filme sonradan eklenen ve genellikle pornografik özellik taşıyan bölüm: "Demek ki bu blok-seks parçaları istenilen her filmin arasına takılıyor, böylece de aldatılan seyirci kendini farkında olmadan bir oyun düzeninin içinde buluyordu." (Agâh Özgüç, **Sine-Sex, Fotoğraflarla Sex Filmleri**).

BOCURGAT YAPMAK d. (yun. mpozergates; türk. yapmak) Burnunu karıştırmak, burnundaki sümükle oynamak.

BODOSLAMA i. (yun. podostima'dan) (İnsanda) Vücudun önü, en ilerdeki noktası: "Yanaşmadan evvel kendine bir dikiz gel. Bodoslaman kavi mi?" (Hüseyin Rahmi Gürpınar, **Şehzadebaşı Ramazan Gece-leri**). • Burun. • Göbek. • (Kadında, kızda) Göğüsler.

BODOSLAMADAN zf. (yun. – türk. e.) Yüzüne doğru, burnuna, göbeğine, göğsüne doğru; tam karşıdan: "–Benim de canım sıkılmıştır. Bodoslamadan bir sarkıtayım dedim ama..." (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). "...karşıdan gelen şişman madamla tam bodoslamadan çarpıştım." (Süavi Süalp, **Fıstıklı Bir Eğlence**). • Doğrudan, direkt: "İşi de hemen ve bodoslamadan yapma niyetinde." (Cemal Süreya, **99 Yüz**). "Bodoslamadan bir aşk hikâyesini de araya sıkıştıralım dedik." (Kemal Gökhan Gürses, **Aydınlarla Zontaların Savaşı**). Ayr. bk. BODOSLAMA.

BOĞAZ OLA d. "Afiyet olsun, yarasın" anlamında kullanılır. BOĞAZ OLSUN diye de kullanılır.

BOĞMAK f. (Birisinden) Çıkar sağlamak, parasından yararlanmak, para harcatıp

Boğulmak

bedavacılık etmek: "...boğacak birini göze kestirdiler mi 'bana kahve ısmarlasana!' diye yanına çöker..." (Sermet Muhtar Alus, **Eski Galata'nın Eğlence Yerleri**).

• (Kumarda) Hileyle yenmek; özellikle, birden fazla kişi, bir kişiyi makasa alarak bütün parasını kazanmak: "*Niyetiniz beni boğmak ama, zar size bu gece puştluk etse gerektir.*" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). • Sigarayı (özellikle esrarlı sigarayı) bitirmek. • Bir şeyi (parayı, içkiyi vb.) bitirmek.

BOĞULMAK f. Aldatılmak, kandırılmak. • (Kumarda) Yenilmek; hile yüzünden kaybetmek: "...birçok para kaybetmiş, bir hayli boğulmuştu." (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt ,Oyunları ve Hileleri**).

BOĞUNTU i. Hile dalavere. • Dolandırıcılık. • (Özellikle kumarda) Hile yapma, oyunu kurallarına aykırı oynayarak kazanma. • Hiçbir emek harcamadan kazanılan para ya da nesne: "*Boğuntuya biterim Mustafa kardeşim...*" (Hüseyin Rahmi Gürpınar, **Bir Muadele-i Sevdâ**). "*Pekâlâ... Şimdi şartlarımı dinle... Ben boğuntudan size yüzde on veririm.*" (Refi Cevad Ulunay, **Sayılı Fırtınalar**).

BOĞUNTUYA GELMEK d. Hileye, dalavereye kanmak, aldanmak. • Dolandırılmak. • (Özellikle kumarda) Kendisine karşı hile yapıldığını anlamayarak yenilmek, kaybetmek. • (Genel olarak) Aldanmak, kanmak.

BOĞUNTUYA GETİRMEK d. (Birisine karşı) BOĞUNTU (Bk.) Yapmak. Hile, dalavere yapmak: "*Diyelim ki, kaybedenin imzaladığı çek, gene de karşılıksız çıktı. Ya da boğuntuya getirmeye yeltenip bonosunu zamanında ödemedi.*" (Kayhan Sağlamer, **Türk Mafiası**).

BOĞUNTU YERİ d. Kumar oynanan mekân, kahve; kumarhane: "...Necip, boğuntu yerlerine giderek, bilerek kaybetmeği, bir asalet hareketi olarak telâkki eder ve mütemadiyen kaybederdi." (Fikret Adil, **Asmalimescit 74**). • Müşterilerin aşırı fiyatlarla karşılaştığı, olağandan fazla hesap ödemek zorunda kaldığı bar,

gazino, lokanta gibi yer: "*Yüksek baloz Şerbetanenin aynı, bir gömlek kibarı, daha boğuntu yeriydi.*" (Sermet Muhtar Alus, **Eski Galata'nın Eğlence Yerleri**).

BOHÇA i. Kalçalar, kık, but: "*Âdemelma aykırı/bohça ondan aykırı*" (Hulki Aktunç, **Yeraltı Destanları**).

BOHÇACI i. Sodomist; (aktif olarak) anal ilişkiyi tercih eden erkek.

BOHÇALAMAK f. (Birisini) Kendisinden geçecek kadar dövüp ıssız bir yere bırakmak.

BOKA SALMAK d. (Esnaf için) Açık arttırma ya da açık eksiltme esnasında konudan anlamadığı halde fiyat önerisinde bulunmak.

BOKA SARMAK d. (Durum) Kötüleştirmek. • (İş) Karışmak; tehlikeli duruma girmek: "*İşler boka sardıkça okkanın altına gidecek olan benim, ben!*" (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**).

BOK ATMAK d. İftira yapmak. • Haksız yere kötülemek.

BOK BOKLAVAT. Bk. BOKLAVAT.

BOK ÇUVALI d. (türk. – fars.) Çok şişman, şişko (kimse).

BOK ETMEK d. (Bir işi, bir durumu, bir nesneyi) Berbat etmek, kötüleştirmek, bozmak.

BOK GİBİ d. (Özellikle para için) Çok, fazla: "*O alemin deyimiyle bok gibi para harcar, konfetiler gibi çiçek serper...*" (Engin Bilginer, **Babalar Senfonisi**).

BOK GÖTÜRMEK d. (Bir yer) Çok pis durumda olmak.

BOKLAMAK. Bk. BOK ATMAK, BOK ETMEK.

BOKLAVAT i. Nitelsiz, kötü (şeyler, durumlar). TAKIM TAKLAVAT'a benzer biçimde BOK BOKLAVAT diye de kullanılır: "*Ölmek bok boklavat! Yiğidin esaslısı bıçağı çekti mi belli olur...*" (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**).

BOKTAN s. ve zf. Değersiz, işe yaramaz, kötü, nitelsiz: "*Hacivat– O öyle ne olur? Karagöz– Gire çıka boktan bir akıl olur.*" (Karagöz, **Tahir ile Zühre**).

BOKTAN KÜNET. Eşanl. BOKTAN.

BOK TULUMU d. Eşanl. BOK ÇUVALI: "Bak, bak, Bok Tulumu geçiyor!" (Mehmet Seyda, (G)Özleme Dayalı Mednan Bey-Cemal Bey Çekişmesi).

BOKU ÇIKMAK d. (Bir iş, bir durum, bir oyun) Niteliğini yitirmek, kötüleşmek; (özellikle, yinelene yinelene) anlamını yitirmek.

BOKUNDA BONCUK BULMAK d. (Birisi) Kendisine ya da bir başka kimseye abartılı değer vermek. • Gereksiz yere övmek.

BOKU YEMEK d. Güç bir durumla karşılaşmak: "Sarhoş- Kimdir o kapının önündeki adam? Karagöz- Boku yedik! Bu zorlu bir adama benziyor." (Karagöz, Çeşme). • İşlevsiz duruma düşmek, işi bitmek: "Eski İstanbul esnafı teker teker boku yiyor ve yağmur gibi kebabçı açılıyordu." (Süavi Süalp, Gene İyi Dayandık). "Senin sinirlerin boku yemiş. Ondan gülüyorsun..." (İrfan Yalçın, Pansiyon Huzur). Ayr. bk. BOK YEMEK.

BOK ÜSTÜ BOK d. Kötüden de kötü, pek berbat.

BOKYEDİBAŞI d. Yerli yersiz her şeye karışan (kimse).

BOK YEMEK d. Yanlış yapmak, hatalı davranmak: "Ne bok yedi de bu paspala bin papel sulandı?" • Yapmak, etmek, eylemek. • (Belirli bir durumda, belirli bir davranış için) Yapacak başka bir şey bulamamak: "Polisler üstüme saldırdı, ben bir sille aşkettim, / Be mustantık efendi söyle sen olsan ne bok yersin?" (Şair Eşref, kıta). Ayr. bk. BOKU YEMEK.

BOK YEMEK DÜŞMEK (Birisi) Başkası ya da başkalarının farklı düşünmesi üzerine susmak, yapacak bir şeyi olmamak: "Yakub sever. Muhlis de severmiş. Bize bok yemek düştü." (Attilâ İlhan, Sokaktaki Adam).

BOK YİYEN d. Değersiz, nitelsiz (nesne, kimse): "Yok, arkadaş, altmışbeşten de beni kurtarmaz bu bok yiyen..." (Tarık Dursun K., Rızabey Aile Evi).

BOK YOLU d. Hela, hela deliği, kubur. •

Anus: "Hak yolu varken bok yoluna gidilmez." (atasözü). Ayr. bk. BOK YOLUNA GİTMEK.

BOK YOLUNA GİTMEK d. (Birisi) Hak etmediği biçimde zarara uğramak; ölmek. • Değersiz bir şey için büyük zarara uğramak: "Ne şehit oldu ne gazi / Bok yoluna gitti bizim Niyazi" (tekerleme). "...bir bıçak vuruşu, bir şiş dalışıyla bok yoluna gidebilirdi." (Aziz Nesin, Surnâme). Ayr. bk. NİYAZİ, NİYAZİ OLMAK.

BOLİÇE i. (ibr. boletz'ten) Yahudi kadını: "Balat kapusundan yirdim içeri / Bolıçeler oturmuş iki keçeli" (anonim, şarkı). "Geri-deki Kemeraltı'nın, Yüksekaldırım'a muvazi dar yokuşun sermayeleri, yerli koriçalar, dudular, bolıçalardı." (Sermet Muhtar Alus, Eski Galata'nın Eğlence Yerleri). BOLİÇA, POLİÇE, POLİÇA biçimlerinde de kullanılır.

BOLOMOZ. Bk. BALAMOZ.

BOM i. ve s. (ono.) Uyduruk, yalan.

BOM ATMAK d. Uydurmak, yalan söylemek.

BOMBA i. (ital.) Çok güzel, cinsel bakımdan çekici (kız, kadın): "Patlamayan bir bombasın sen Carol Benchly! Sadece bir bomba!?" (anonim, Şehvet Kuyusu). • (Kadında, kızda) Göğüs, meme. • Beklenmeyen, şaşırtıcı haber ya da bilgi: "Başka bombalarım da var. Erenköy civarının başkanıyla içerde tanışmıştım." (Murat Belge, Ülkücü Cengizhan Cengiz Açıklıyor). • Uyuşturucu hap: "Lütfü bombaları salladı." (Ahmet Çakal, Serse-riler Arasında). Ayr. bk. SARI BOMBA.

BOMBALAMAK f. (ital. – türk. ekler) (Erkek için) Cinsel ilişkide bulunmak, düzmek: "Bombala Behçet" (yerli film adı). Ayr. bk. POMPALAMAK.

BOMBA PATLATMAK d. (ital. – türk.) Çok şaşırtıcı bir haber ya da bilgi vermek. • Çalmak, aşırnak. • Çok büyük bir hırsızlık yapmak. • Uyuşturucu hap içmek: "Bak amca, sen hiç keyif çektin mi? Bomba patlattın mı?" (Celalettin Benzer, Amca Beyler).

Bombası Patlamak

BOMBASI PATLAMAK d. (ital. – türk.) (Gizli bir iş, haber) Ortaya çıkmak, duyulmak: "*Belki de işin bombası patlamış, iş polise aksetmiştir?*" (Orhan Kemal, **Müfettişler Müfettişi**). • (Polisçe aranan birisi) Yakalanmak, ele geçmek.

BOMBİLİ i. (fr. *bombé*, "kabarık, şişkin," bombeli'den ?) Erkeklik organı, penis, zeker: "*Sabah erken kalkar / Bacak arasından sarkar / Herkes ondan korkar / Bombili bili bili bom*" (anonim, çocuk şarkısı). Ayr. bk. BİLİ BİLİ.

BOMCU i. ve s. Uydurukçu, yalancı.

BONCUK i. Arap. • Zenci. • Makat, anus.

BOP BOP d. (sl. *bob*'dan) Poker oyunu.

BORA PATLATMAK d. (yun. *boreas*, "kuzey yeli"; türk.) Büyük bir öfke göstermek, birden çok kızmak.

BORDA i. (ital.) (Genellikle insan için) Taraf, yan; sağ ya da sol yan: "*Cızlam etti bir teki/sol bordamda öteki*" (Hilmi Tuner, **Uyumsuzlar**).

BORDA BORDA d. (ital.) Yan yana.

BORDADAN zf. Yandan, yan taraftan.

BORDA ETMEK d. (ital. – türk.) Yanaşmak, yaklaşmak: "*Haydi koş gel borda et / İçten koptu bu dave!*" (Hilmi Tuner, **Anam, Babam Güzelim**). • Yan yana gelmek.

BORDALAMAK f. Eşanl. BORDA ETMEK: "*Aynı anda, Kolombo Şakir ve Avni, ilk katta girdikleri salonda fena bordalamışlardı...*" (Süavi Süalp-İsmail Gülgeç, **Kolombo Şakir**).

BORU s. ve i. Kolay, zahmetsiz; değersiz. (Bu anlamlarında genellikle olumsuz biçimde ve soru biçiminde kullanılır: *Boru mu! Boru değil...*) "*Biliyor musun, onun Avrupada sandalyesi var. Boru mu?..*" (Hasan Amca, **Nizamiye Kapısı**). "*Ondört dersten giriyoruz boru değildir / öğretilince fizikçiye öğleden sonra*" (Ferhan Şensoy, **Gündeste**). • Fahişe. • Edilgin eşcinsel (erkek): "... adı Şakir, ona rastladım, ulan boru sen sağ mısın dedi..." (Muzaffer Buyrukçu, **Bir Olayın Başlangıcı**). • Penis, erkeklik organı.

BORU CİNAYETİ d. (türk. – ar. *cinâyet*; türk. e.) (Erkek) Aktif olarak anal ilişkide bulunma, livata, sodomizm: "...nasıl olsa af çıkacak, bir seferden bir şey olmaz diye Kemal adında biriyle livata yapmış. Boru cinayetinin işlenmesi üzerine tüm cezaevi Muzaffer'i neredeyse parçalayacaktı..." (Yalçın Doğan, **Kodes A.Ş.**).

BORUSU ÖTMEK d. (Erkek çocuk) Ermenlik çağına gelmek

BORUYU KOYMAK d. (Erkek) Cinsel ilişkide bulunmak, düzmek. • (Birisini) Güç duruma sokmak.-Oyunda yenmek: "*Anladım nasıl düşüş attığını. Kavede arkadaşlara koydum boruyu.*" (Faruk Bayraktar, **Rezil-i Rüşvan**). BORU DÖŞEMEK diye de kullanılır.

BOŞ s. İçinde esrar olmayan (sigara). • Üzerinde uyuşturucu bulunmayan (kimse). • Silahsız (kimse): "*Başka bir yiğiti de boşken, yani üstünde bıçağı yokken gaafil avlayıp vurmuşlardı.*" (Aziz Nesin, **Surnâme**). • (Erkek için) Ersuyu gelemeyecek kadar masturbasyon yapmış ya da cinsel ilişkide bulunmuş. Ayr. bk. BOŞ KAFA.

BOŞALMAK f. (Erkek için) Ersuyu fışkırmak, beli gelmek; • (Kadın için) cinsel doyuma ulaşmak: "*Birkaç dakika sonra sarsılarak boşaldık.*" (anonim, **Daracık**). • (Kumarda) Oynayacak parası olmamak, bütün parası bitmek.

BOŞ GEÇMEK d. Önem vermemek, eslememek: "... 'Bu salonda sigara içilebileceğini sanmıyorum Rudolf'... (...) 'Boş geçin' dedim." (J.D. Salinger-Adnan Berk, **Gönülçelen**). BOŞ KOYMAK biçiminde de kullanılır.

BOŞ KAFA d. (türk. – ar.) (Uyuşturucu düşkünü için) Uyuşturucu kullanmamış olma: "*Boş kafa: Uyuşturucu kullanmadan önceki dönem.*" (Erhan Akyıldız, **Sahte Cennetin Tutsakları**).

BOŞLAMAK f. İlgilenmemek; gitgide ilgisini kesmek; artık önem vermemek.

BOŞ KOYMAK d. Önem vermemek, eslememek: "... 'Yumul Ahmet, boş koy?'..."

dedi Hulki" (Muzaffer Buyrukçu, **Bir Olayın Başlangıcı**). BOŞ GEÇMEK diye de kullanılır.

BOŞLUĞUNU ALMAK d. (Birisinin) Karnına yumruk atmak; • karnını kesici/delici bir araçla yaralamak: "*Bana bak sarı cadı alırım boşluğunu ha.*" (Muzaffer Buyrukçu, **Kavga**).

BOŞ VERMEK. Bk. BÖŞ GEÇMEK, BOŞ KOYMAK.

BOYALI s. ve i. Boya katılmış (çay). • Mavi ispirto. • Makyajlı (kadın, kız). • Renkli (gazete).

BOYALI SİRKAF d. (türk. – çing.) İskambil kâğıdında YUMURTA (bk.) boyanarak yapılan hile: "*Boyali sirkaf (...) yumurtaları işaretlemek suretiyle yapılır.*" (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**). Ayr. bk. SİRKAF; KAZIMA SİRKAF.

BOYATA i. Kalçalar, kıç.

BOY ETMEK d. es. Seçmek. Ayırmak.

BOYLAMAK f. Gitmek; yürüyüp gitmek: "*Akşamları da kapı kapı diğer meyhaneleri boylamadalar...*" (Sermet Muhtar Alus, **İstanbul Kazan Ben Kepçe**).

BOYNUNU KIRMAK d. Gitmek, savuşmak; genellikle emir kipinde kullanılır: "*Külhanbeyi- Kır boynunu, tırıs git, moruk, tırıs git!*" (Ortaoyunu, **Bahçe**).

BOYNUZLARI YALDIZLAMAK. Bk. YALDIZLAMAK.

BOYUNU GÖRMEK d. (Birisinin, birilerinin) Yeterli mi yetersiz mi olduğunu anlamak. • Defolduğunu izlemek: "*Yürrü taş arabası, boyunu görelim.*" Ayr. bk. ENSESİNİ GÖRMEK.

BOZALAMAK f. Kusmak.

BOZDURMAK f. Kendisini cinsel ilişkide ilk kez edilgin olarak kullandırmak; • (kız için) bekaretinin giderilmesine izin vermek; • (erkek için) anal ilişkide ilk kez edilgin olarak bulunmak: "*Erkek kedilerin cinsel ilişkide bulunabilmeleri için kendilerini 'bozdurmaları' gerektiğini biliyor muydunuz?*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Türkiye'de Eşcinsellik**). Ayr. bk. ELDEN BOZDURMAK.

BOZMAK f. Küçük düşürmek; güç duruma, gülünç duruma düşürmek. • (Birisinin) Bekâretini gidermek; • (Birisini) cinsel ilişkide ilk kez edilgin olarak kullanmak: "*Bir kız dalgası dersin. Ben bozmadım ama... benden önce bozmuşlar...*" (Fakir Baykurt, **Adaletin Bu mu Dünya?**). "*Onun işini ben görücem! Andayallı İsmayil... Pezevenk İsmayil... Beni bozañ İsmayil!..*" (Kemal Gökhan' Gürses, **Aydınlarla Zontaların Savaşı**).

BOZUK s. Sinirli; kızgın, öfkeli: "*Bana aldırış etme, Arap! Geçmişe de, geleceğe de bozuğum.*" (Y. Kenan Karacanlar, **Babı-ali Kaldırımlarında Bir Adam**).

BOZUK ATMAK Sinirlendiğini, öfkelenildiğini belli etmek. • (Birisini) Azarlamak, paylamak. **BOZUK ÇALMAK** diye de kullanılır: "*Makina falan çıkarma... Bozuk çalarınız ha!*" (Süavi Süalp-İsmail Gülgeç, **Kolombo Şakir**).

BOZULMAK f. Sinirlenmek, öfkelenmek: "*Kin gütme huyum yoktur ama, inekliğe de fena bozulurum.*" (Orhan Kemal, **San-timci**). • Küçük düşmek; güç duruma, gülünç duruma düşmek. (Bu anlamında, **BOZUM OLMAK** diye de kullanılır.)

BOZUM i. Küçük düşme. • Güç duruma, gülünç duruma düşüp mahcup olma. • Parasız kalma, züğürtleme.

BOZUM ETMEK d. (Birisinin) Bozum olmasını (bk. **BOZUM OLMAK**) sağlamak: "*Sanki bunu bozum etmemişim. Demirlerin bir yanında o, bir yanında ben, konuşmaya başladık.*" (Fakir Baykurt, **Atatürk'ün Hemşerisi**).

BOZUM HAVASI d. (türk. – ar.) Bozum olmuş (bk. **BOZUM OLMAK**) kişinin durumu, hali, tavrı.

BOZUM HAVASI ÇALMAK d. Bozum olma-ya (bk. **BOZUM OLMAK**) yüz tutmak. • Bozum olmak.

BOZUM OLMAK d. Küçük düşmek; güç duruma, gülünç duruma düşüp mahcup olmak: "*Bozum olmuştuk. Ben utancım-dan başımı kaldıramıyordum.*" (Öztürk Serengil, **Yeşilçam'ı Benden Sorun**).

Böcek

"Abi be param çıkışmadı. Şimdi kıza bozum olmayalım." (Hasan Kaçan, **Hasan'ın Saksısı**).

BÖCEK i. Aktif eşcinsel (erkek): "*Böcek sözcüğü İstanbul'da yeni yeni kullanılıyor.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**). • Gizli dinleme aygıtı.

BÖĞÜRTLEN i. Kusmak.

BÖĞÜRTLEN ÇIKARMAK d. Kusmak.

BÖÖZ zf. Bu kez, bu defa, bu sefer.

BÖYLE s. Pasif eşcinsel (erkek): "*Şef, bi onluk attır, iki bira alalım lütfen. On dakada kapak konusu bulmazsam nah böyleyim.*" (Faruk Bayraktar, karikatür). (Genellikle, baş parmak ile işaret parmağının bir yuvarlak işareti yapmasıyla birlikte kullanılır.)

BRAV, BRAVLAMAK. Bk. BIRAV, BIRAVLAMAK.

BU AYAKLAR KOKTU d. "Bu hileler, bu numaralar artık biliniyor" anlamında kullanılır. Ayr. bk. AYAK; AYAKLAR KOKMAK.

BUCURGAT YAPMAK. Bk. BOCURGAT YAPMAK.

BUÇUK i. Kipti, çingene: "*Yeni sahne zanetme ki bozuktur / Piyesine hırlayanlar buçuktur*" (Neyzen Tevfik, **Havale**).

BUDAMAK f. (Birisini) Kesici bir araçla yaralamak; elini, kolunu, burnunu, kulağını kesmek. • (Birisini) Kumarda yenip bütün parasını almak.

BUDANMAK f. Budama eylemine (bk. BUDAMAK) konu olmak: "*Sıfırı tüketti mi de bir deri bir kemik, yahut budanmış boy-nuzu kulağıyla eve postu sermez miydi?*" (Orhan Kemal, **Yedibela**).

BULAŞIK s. ve i. Sırnaşık, askıntı, çok aşırı ilgi gösteren (kimse): "*Bulaşıktır beyim benim/Sarmaşıktır beyim benim*" (Şamram Hanım, **Beyoğlu Kantosu**). • Kavgacı, kavga çıkarmaktan hoşlanan (kimse).

BULBUL i. (çing. "anus, makat" anlamında k.) Bk. BÜLBÜL.

BULGAR GÖTÜ d. Sürekli olarak sakal bıyık bırakıp birden tıraş olmuş (erkek).

BULGURCU i. (ar. – türk.) Soyguncu, hırsız.

BULGUR ÇIKARMAK d. (ar. – türk.) İshal durumunda dışkılamak. İshal olmak.

BULUT s. ve i. İçki ya da uyuşturucu kullanıp aşırı sarhoş olmuş (kimse): "*Dalga duman esrarla/Mertebeyeye ermişiz/.../Aşk ile olduk bulut/Mâşuka can vermişiz.*" (Server Baba, nefes). "*Aman, dedi Şeyh, eve dönüyordum. Nuşl'ye rast geldim, bulut.*" (Fikret Adil, **Asmalımes-cit 74**).

BUM BUM d. (ono.) Cinsel ilişki, cinsel birleşme.

BUN GELMEK. Bk. BAY GELMEK.

BURNU GÖTÜNE KAÇMAK d. Çok yaşlanmış olmak.

BURSA KESTANESİ. Bk. KESTANE.

BURSALI s. ve i. Pasif eşcinsel (erkek): "*Özal, Çağlayangil için 'Ne de olsa Bursalı' deyince sadece bugünkü Bursa'yı değil, geçmişteki Bursa'yı da, gelecekteki Bursa'yı da lekelemeye çalıştı.*" (Cemal Süreya, **99 Yüz**). "...Bursalı sözcüğü eşcinselliği vurgulayan bir benzetmedir." (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**).

BURUN i. Bir çekimlik eroin.

BURUNLUK i. Eroin.

BURUN TOZU d. Eroin.

BURUŞTURMAK f. (Birisini) Dövüp iyice hırpalamak: "*–Gebert onu Giyotin!.. –Buruştur, çiğne, balon yapıp patlat!*" (Oğuz Aral, **Utanmaz Adam**).

BUT s. ve zf. (çing.) Çok, fazla. • Çokluk, fazlalık, büyüklük belirlemede kullanılır (özellikle eşcinsel argosunda): "*Türk eşcinselleri arasında 'beni but tutar' veya 'tutuzlar' sözcükleri beğeniye vurgulamaktadır.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**). BUT BARİ biçiminde de söylenir. (Sözcük, Alman argosunda da aynı anlamda kullanılır – Siegmund A. Wolf, **Wörterbuch des Rotwelschen**.)

BUTLAŞMAK f. (çing. – türk. e.) Artmak, çoğalmak: "*Madilikler (belalar) butlaşır (artar).*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**).

BÜKMEK f. (Birisini) Çok güç bir duruma sokmak. • Hırpalamak, dövmek.

BÜLBÜL i. (ar.) es. Maymuncuk. • (Aktif eş-cinsel erkek için) Sevilen kişi, oğlan, mahbub. Ayr. bk. BULBUL. • Muhbir, itirafçı: "*Kör Fatih iki tokata olmuş bülbül. Ötmüş, okumuş herkesi.*" (Mithat Herder, **Kimlikte**).

BÜYÜK i. 70 cl.lik rakı: "*Bi büyük devirdik.*"

BÜYÜK GELMEK d. (Bir eylem, bir iş) Birisinin beceremeyeceği, üstesinden gele-meyeceği nitelikte olmak: "*Sarıköz siftin-sin, şef sınıflamak ona büyük gelir.*" • Birisinin cinsel organı (erkeklik organı), bir başkasına göre, cinsel ilişki için olağan-dan büyük olmak: "*Yahudi- Deyiştirelüm, ama benimki sana büyük yelir. Kavuklu-Ne o ulan büyük gelen?*" (Ortaoyunu, **Ha-mam**).

BÜYÜK KARDEŞ d. Eroin.

BÜYÜK ŞEF d. (türk. – fr. *chêf*) LSD, lizerjik asit dietilamid.

BÜZÜK i. Anus, makat. • Cesaret, gözüpeklik, yüreklilik: "*Sanma baklava börek / Yüre- rek lazımdır yürek / Tulumbacı olmaya / Âdemde büzük gerek*" (Ali Çamiç Ağa, manzume).

BÜZÜKDEŞ i. Yakın arkadaş, yoldaş. • Ka-fadar: "*Cem oldu yine meclise bir nice bü-zükdeş*" (Nevizade Atai, **Hezliyat**). • Çı-karları aynı olan kimseler için kullanılır. (BÜZÜKDAŞ, BÜZÜKTAŞ, BÜZÜKTEŞ diye de söylenir.)

C

CACIK s. ve i. (erm. *cacig'*dan) Aptal, bön (kimse): "Gelip geçenlerin hepsi de *caciktir...*" (Raymond Queneau-Tahsin Yücel, **Zazie Metroda**).

CACIK BİLE OLMAMAK d. (erm. – türk.) (Birisi) Hiçbir işe yaramamak, hıyar (bk. HIYAR) bile olamamak.

CACIK MI? d. (erm. – türk. e.) Birisinin söylediği sözün anlamsız, geçersiz olduğunu belirtmek için kullanılır: "*Lütfen daha nazik davranın. –Cacik mı?*"

CACIKLIK i. (erm. – türk. e.) Aptal, bön kimse. Hıyar (bk. HIYAR). • Aptal, bön olma durumu. • Aptala, böne özgü davranış.

CACIK OLMAK d. (erm. – türk.) (Kişi) Herhangi bir nedenle (sarhoş olmak, hırpalanmak...) dengesini yitirmek; kendisinden geçecek hale gelmek. • (Birisi) Başkalarının konuşmasına yerli yersiz karışmak.

CAĞRALIK. Bk. CIGARALIK.

CAKA i. (ital. *giacca*, "ceket"ten) Gösteriş, kurumlanma, fiyaka: "*Bu ne kurum ayol, bu ne caka, bu ne fiyaka?*" (Osman Cemal Kaygılı, **Çingeneler**).

CAKACI s. ve i. (ital. – türk. e.) Gösteriş meraklısı, fiyakacı: "...*paralılar ve cakacıların denize çil kuruşlar, ikilikler, çeyrekler atması; Rum çocuklarının dalıp dalıp kapması.*" (Sermet Muhtar Alus, **İstanbul Kazan Ben Kepçe**).

CAKALI s. (ital. – türk. e.) Gösterişli. Bk. CAKA.

CAKA SATMAK d. (ital. – türk.) Gösteriş yapmak, böbürlenmek, kurumlanmak. CAKA ATMAK, CAKA YAPMAK biçimlerinde de kullanılır.

CAMCI i. (fars. *câm* – türk. e.) Evlerin içini, yatak odalarını gözetleyen kimse, röntgenci. • es. Kurnaz.

CAMCILIK i. (fars. – türk. e.) Gözetleyicilik, röntgencilik. (CAM İŞİ de denir.)

CAMEKÂN i. (fars.) Gözlük: "*Biz şimdi senin zarını inkâr mı ettik camekânına tükürdüğüm?*" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). • Gözlüklü kimse: "*N'aber lan camekân, bu kaç?*"

CAMİ i. (ar.) Çok kalabalık yer.

CAMİCİ i. (ar. – türk. e.) Özellikle camilerde iş gören hırsız, yankesici. Ayr. bk. MUSLUKÇU.

CAMİDEN GELMEK d. (ar. – türk.) (Hapishaneye) Suçsuz olarak gelmiş olmak. • al. y. Suçlu olmadığı halde tutuklandığını ileri sürmek.

CAMİLİ i. (ar. – türk. e.) es. Beş yüzlük kâğıt para: "...*'Tek tabağım yıldız,' diye bağıyor Müsellim. 'Camili,' diye ünlüyor Mor-do.*" (Hulki Aktunç, **Aşka Kimse Yok**). • es. Büyük kâğıt para; on binlik, yirmi binlik.

CAM İŞİ Bk. CAMCILIK.

CAM KIRMAK d. (ar. – türk.) Yanlış bir şey yapmak, yanlış bir şey söylemek, pot kırmak: "...*imanım! Yine mi cam kırdık? Ne dedik? Doğru demedik mi?*" (Ortaoyunu, **Bahçe**). • (Birisinin) Kızlığını bozmak; bekâretini gidermek.

CAMPERLEMEK f. (ing. *Jumper*, "atlayan, sıçrayan"dan) Gitmek. • Kaçmak.

CAN CAN d. İstanbul'un Cankurtaran semtindeki zührevi hastalıklar hastanesi: "*Can can sözcükleri de böyledir. Ve Zührevi Hastalıklar Hastanesini tanımlamaktadır...*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**): "*Bana hiç kimse inanmıyordu. 'Cancana' götürdüler, muayene ettirdiler...*" (Ümit Oğuztan, **Kraliçe Sisi**).

CANK i. (ing. *junk*'tan) Uyuşturucu madde. • Eroin: "*Sonra param olunca âletlerimi aldım, onları kullanmak isteyen her kimse, bana cankindan biraz vermek zorundaydı...*" (Jeremy Larnier/Ralph Tefferteller-Yakut Güneri, **Sokaktaki Eroinman**).

- Uyuşturucu maddeyi damardan zerk etme eylemi.
- CANKİ** i. (ing. *junky, junkie*'den) uyuşturucu bağımlısı; eroin bağımlısı, eroinman: "...eğer bir canki görürsen, adamı tanıyorsan..." (Jeremy Larnier/Ralph Tefferteller-Yakut Güneri, **Sokaktaki Eroinman**).
- CANKURTARAN** i. (fars. *cân*; türk.) (Öğrenci için) Teneffüs, ders arası.
- CANK YAPMAK** d. (ing. – türk.) Damardan uyuşturucu madde (eroin) zerk etmek. Bk. CANK.
- CARMAK** i. (erm. *cermag*, "beyaz"dan) Rakı. ÇARMAK, ÇERMAK biçimlerinde de kullanılır.
- CARMAKÇUR** i. (erm. *cermag*, "beyaz" ve *çur*, "su"dan) Rakı. CERMAKÇUR, ÇERMAKÇUR, ÇARMAKÇUR biçimlerinde de kullanılır. Ayr. bk. GARMİRCUR.
- CARMAKÇUR YAPMAK** d. (erm. – türk.) Rakı içmek: "Akşamları cermakcur yapıyor musun? Şaştım. –Cermakcur nedir?" (Ahmed Rasim, **Fuhş-i Atik**).
- CARROM** i. Züppe, snop.
- CART** ü. (ono.) Birisinin bir şeyi yanlış söylemesi, abartması vb. durumlarda söylenir: "Kapıdaki Uganda generali kılıklı herif onları durdurdu... –Kart!.. –Cart. Polis!.." (Süavi Süalp-İsmail Gülgeç, **Kolombo Şakir**). "Vay uyanık vay. Bana haber vermeden Dürdane'yi tavlacak caart!" (Altan Erbulak-Orhan Alev, **İki Üşütük**).
- CARTA** i. (ono.) Yellenme, gaz çıkarma, osurma: "Kargayla gelen, cartayla gider" (bir Bektaşî fıkrasından). • Ölüm. ZARTA da denir.
- CARTAYI ÇEKMEK** d. Ölmek: "–Yok... Cartayı çekti de. –Peki öyle olsun. Tahtalı köye gitti." (Sait Faik, **Parkların Sabahı, Akşamı, Gecesi**). • Yellenmek. CARTLAMAK diye de kullanılır.
- CART KABA KÂĞIT** d. (türk. – fars. *kağaz*'dan *kâğıt*) Birinin bir şeyi yanlış söylemesi, abartması gibi durumlarda söylenir: "–Bir gecede on posta attırdım, anadın mı? –Cart kaba kâğıt!"

- CARTLAMAK** f. Ölmek: "Ağanın diğer üç oğlu da cartladı, İrecep kaçan kurtulur..." (Süavi Süalp-İsmail Gülgeç, **Gündüz İnsan, Gece Hirt**). • Yellenmek. CARTAYI ÇEKMEK biçimin de kullanılır.
- CAVALACUZ** s. ve i. Değersiz, uyduruk, entipütten (nesne, kimse): "...bahsettiğim mesire haylayf sınıfının uğrağı olarak meşhurdu; cavalacoz kısım (...) uğrasa bile geçer giderdi." (Refik Halid Karay, **Bir Ömür Boyunca**). CAVALACOS, CAVALACOSTA diye de kullanılır.
- CAV CAV** d. (ono.) Gevezelik; boş yere konuşma.
- CAV CAV ETMEK** d. Gevezelik etmek; boşuna konuşmak: "Cavcav etme de, uçlan mangırı." (Muzaffer Buyrukçu, **Kavga**). CAV YAPMAK biçiminde de kullanılır.
- CAVLAĞI ÇEKMEK** d. Ölmek, ölüp gitmek: "Kavuklu– Mortoyu çekmiş mi sen onu söyle. Pişekar– Onu anlayamadım. Kavuklu– Morto mortodur; 'cavlağı çekmiş mi?' demektir." (Ortaoyunu, **Eskici Abdi**). "Bööyg!.. Az kaldı elmaslar içinde ve milyoner bi şekilde cavlağı çekiyorduk!.." (Oğuz Aral, **Utanmaz Adam**).
- CAVLAŞMAK** f. Ciddiyetini yitirmek, civılamak. • Durup dururken kavga çıkarmaya kalkışmak.
- CAVLAMAK** f. Etmek, eylemek. • İş yapmak, iş görmek. • Bakmak: "Mektep çocuğu değilim ben. Kerizlikten dikizlerim cavlamıyor." (Orhan Kemal, **Suçlu**). • Ölmek.
- CAV YAPMAK** d. Gevezelik etmek; boş konuşmak: "...neyse fazla cav yapmaya lım... Hadi hepinize açık türübünler..." (Hasan Kaçan, **Hasan'ın Saksısı**). Ayr. bk. CAV CAV ETMEK.
- CAZ** i. (ing. *jazz*'dan) Gevezelik, boş konuşma.
- CAZ YAPMAK** i. (ing. – türk.) Gevezelik etmek, boş konuşmak: "Bırak bu ayakları caz yapma bana..." (Bekir Yıldız, **Uyuşturucu Dosyası**). CAZ ETMEK diye de kullanılır: "Esnaflar gönüllerinden ne koparsa, caz etmeden tefin içine attılar." (Metin Kaçan, **Ağır Roman**).

Cebellebe

CEBELLEBE i. (ar. *ceyb*; kuş. d. - *ceb-el-leb-e*) Cebe atma, alıp cebine koyma: "*Tuzsuz- Al bakalım sana bir yüzük! Karagöz- Cebellebe!*" (Karagöz, **Ters Evlenme**).

CEBELLEZİ i. (ar. *ceyb*'den n.) Karşılıksız olarak kazanma. • Karşılıksız olarak, kolayca kazanılmış şey. • Cebe atma, alıp cebine koyma. • Çalma. • Çalıntı (şey).

CEBELLEZİ ETMEK d. (ar. - türk.) Cebine atmak, alıp cebine koymak: "*Lütfü onluğu cebellez edip yürüdü.*" (Ahmet Çakal, **Serseriler Arasında**). • Çalmak; karşılıksız olarak sahip çıkmak: "*Eşim hepsini cebellezi eder, kuruş koklatmaz!*" (Fakir Baykurt, **Dedecik**).

CEBLEMEK. Bk. CEPLEMEK.

CENAZE i. (ar. *cinâze*'den) Yavaş davranışlı, ağır hareketli kimse; miskin. • Sevk edilen kaçak eşya, uyuşturucu madde: "*Cenaze bugün yola çıkıyor. Karşılaysın.*" (Akin Kivanç, **Maşalar Müşteriler**).

CENAZEYİ KALDIRMAK d. (ar. - türk.) (Garson) Hesabı almak.

CENNET MAVİSİ d. (ar. *cennet, mâî*; türk. e.) LSD, lizerjik asit dietilamid.

CENNET ÖKÜZÜ d. (ar. - türk.) Zamparalık yapmayan evli erkek.

CENNET TOZU d. (ar. - türk.) Kokain.

CEPANE. bk. CEPHANE.

CEP ASTARI d. (ar. - türk.) Para çantası, cüzdan, portföy.

CEPÇİ i. (ar. - türk. e.) Yankesici; kalabalık yerlerde, taşıtlarda cepten para, cüzdan vb. çalan hırsız: "*Cebi boş olan giremez. Cepçi.*" (Süavi Süalp-İsmail Gülgeç, **Kolombo Şakir**). "*Bunlar zaten cepçi adamlar, hapisten çıkmış, iki parmağı ile adamın cebinden para çekenler...*" (Özcan Ercan, **Bu Çocuklara Yazık**).

CEPÇİLİK i. (ar. - türk. e.) Cepçi'nin (bk. CEPÇİ) yaptığı iş. • Cepçinin çalma biçimi.

CEPHANE i. (fars. *cebe-hâne*'den) Uyuşturucu madde; özellikle, afyon.

CEPHE i. (ar. *cebhe*'den) (Kadında, kızda) Önden görünüm; özellikle göğüsler, me-

meler: "*Cephe ne şık çift bölme/Sakın ki matiz deme.*" (Hilmi Tuner, **Uyumsuzlar**).

CEPLEMEK f. Eşanl. **CEBELLEZİ ETMEK**: "*İstediğin dakikada paraları cebler, istediğin yere tüyeriz.*" (Atilla İlhan, **Kurdlar Sofrası**).

CEREME i. (ar. *cürm*'den) Fiyat, eder: "*Söyle bakalım Ağa, bunun ceremesi ne?*" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**).

CERLEMEK f. Demek, söylemek: "*Vay gidi gafa vay! Herifin hire hire yüzüne cerlemekten kelli bi şey de bildiği yok ki!*" (Meddah Aşkî, **Mühürücü**). "*Nakinta, şiloz cerledim.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**). "*Cerremek- pis danışmag.*" (M.Ş. Şiraliyev, **Azerbaycan'da İşlenen Argo-lar**).

CERMAKÇUR. Bk. CARMAKÇUR.

CETON DÜŞMEK. Bk. JETON DÜŞMEK.

CEVİZ AÇMAK d. (ar. *cevz*; türk. f.) es. Düşüncesini, görüşünü söylemek.

CEZA i. (ar.) Lokanta, bar vb. yerlerde, yenilen içilenin bedeli, hesap: "*Cezamız ne kadar?*"

CEZA KESMEK d. (ar. - türk.) (Garson) Hesabı yapmak, adisyonu hazırlamak. • (Birisine) İçki ismarlatmak.

CIGARALIK i. (isp. *cigaró*'dan sigara, cıgara-lık) Esrar; parça esrar; sigara içine konularak kullanılan esrar: "*Sağ elinin avucu içinde bir 'Cigoralık (Esrar)' tutuyordu...*" (Y. Kenan Karacanlar, **Babiali Kaldırımlarında Bir Adam**). "*-Vay be, hem şaraplamadan gittim, hem hap attım, bi de cıkaralık yedim (esrar). Acıktırdı beni meret.*" (Ahmet Çakal, **Serseriler Arasında**). "*-Esrar pahalı. Kaça getiriyordu si-ze? -20 bin liraya iki sigaralık. Önce eziyorsun. Sonra tütünün içine katıyorsun.*" (Özcan Ercan, **Bu Çocuklara Yazık**). **CAĞRALIK**, **CIKARALIK**, **SİGARALIK** biçimlerinde de kullanılır. • Marihuana.

CIK i. (*amcık*'tan n.) Dişilik organı, vagina. • Kadın, kız. • Dişi.

CIKARALIK. Bk. CIGARALIK.

CILLIK s. ve i. (*cılık*'tan) Çok yıpranmış (nesne, kimse).

CIMBIZLAMAK f. (yun. *tsumpidion*'dan *cimbız*; türk. e.) (Yankesici) Birisinin cebinden para, değerli eşya çekip çalmak.

CINGAR. Bk. ÇINGAR.

CIVALI. Bk. CİVALI.

CIVIR i. Kadın: "Eğer civırın gözlerini görüyorsanız hemen evlenin." (Metin Kaçan, **Ağır Roman**). ("Derleme Sözlüğü"ne göre, *civır*, halk dilinde –Denizli, Aydın, Eskişehir– aynı anlamda kullanılır.)

CİZ i. (*cizdam*'dan kıs.) Kaçma, firar.

CIZA YATMAK d. Kaçmak, çareyi kaçmakta bulmak.

CIZDAM i. Kaçma, savuşma, sıvışma, ortadan kaybolma: "Karagöz–Hacivat "nasihat vereceğim" derse sakın inan... (pastaf)... mal (Pastaf, pastaf. Hacivat cizlam.) (Karagöz, **Hain Kâhya**). • Ölme; ölüm. CIZLAM biçiminde de kullanılır: "Cizlam'ın ayrı mânâsı var mı? Galiba yok. Cizlamaktan, yani ateşe konan etin çıkardığı sestten –ki 'cizbız' köftesi de herhalde bundan çıkmıştır– alınmış olsa gerek. Belki de ateşe sokulmuş, yanmaya, cizlamaya başlamış gibi acı duymuşcasına kaçmak mânâsına!" (Refik Halid Karay, **Bir Ömür Boyunca**).

CIZDAM ETMEK d. Eşanl. CIZDAMI ÇEKMEK: "Çocuğu verirsin oraya, ordan sen cizlam et, savuş!" (anlatan: "Hayalî Küçük Ali, **İstanbul'un Taşı Toprağı Altın** –meddah hikâyesi).

CIZDAMI ÇEKMEK d. Kaçmak; savuşmak; ortadan kaybolmak: "Uzun da gece, Allah ne verdiyse, hastaneden çekmiş cizlamı." (Yaşar Kemal, **Kuşlar da Gitti**). • Ölme. CIZDAM ETMEK diye de kullanılır.

CIZDAMI ÇEKTİRMEK d. Öldürmek: "Yaralamak başka, cizlamı çektiirmek başka kanun önünde tabii..." (İrfan Yalçın, **Genelevde Yas**).

CIZDAMI KIRMAK d. Kaçmak; savuşmak; ortadan kaybolmak: "Külhanbeyi–Moruk cizdamı kırdı. Beybaba, haydi getir de çekelim." (Ortaoyunu, **Kâğıthane Safası**).

CIZDAMLAMA i. Kaçma; savuşma; ortadan kaybolma. • Ölme; ölüm.

CIZLAM, CIZLAMAK, CIZLAM ETMEK, CIZLAMI ÇEKME, CIZLAMI KIRMAK: "Cizlam: Karagözcü argosunda kaçmak mânâsında kullanılan bir kelime." (Uğur Göktaş, **Karagöz Terimleri Sözlüğü**). Bk. CIZDAM vd.

CİCİ i. (ç.d.) Dişilik organı, vagina: "Adam iyice dikkat kesilmiş benim cicimi dikizliyordu." (anonim, **Doyumsuz Monika**). • Edilgin, eşcinsel erkek. • Makat, anus. • Ersuyu, meni.

CİCİ EVİ d. Eşcinsellerin, travesti ve transseksüellerin çalıştığı genelev: "...ne yaman herifti, hani Çöplüğün orada cici evine gittikti ya." (Hulki Aktunç, **Artist Olma Kahvesi**).

CİCİ NAŞLATMAK d. (türk. – sing. *naş*'tan) Masturbasyon yaparak ersuyunu akıtmak.

CİCOZ i. (çing. *çiços*, "kedi"den) "Yok, bitti" anlamında kullanılır: "Mangiz cicoz." • Gitme, gidiş: "Karagöz–Aşçı Veli Ağa senin girtlağına bıçağı bastığı gibi ahirete cicos!" (Karagöz, **Câzûlar**). • Kaçma, firar. • Ölme, ölüm. CİCOS biçiminde de söylenir.

CİCOZLAMAK f. (çing. – türk. e.) Bitmek. • Gitmek, savuşmak. • Kaçmak: "Eftalya olsaydı, dinim gibi biliyorum, cicozlamazdı." (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). • Ölme.

CİĞER i. (fars.) Onur. • Cesaret, yiğitlik.

CİĞERİNİ ALMAK d. (fars. – türk.) Bıçakla böğründen yaralamak. • (Birinin) Duygularını okşamak; takdirini kazanmak.

CİĞERİNİ SÖKMEK d. (fars. – türk.) Göğsünden, karnından bıçaklamak: "Ben ol-sam ne mi yapardım? Ciğerini sökerdim anam avradım olsun!" (Orhan Kemal, **Babalar ve Oğullar**). Ayr. bk. CİĞERİNİ ALMAK.

CİĞERLERİ BAYRAM ETMEK d. (fars. – türk.) Bir süre sigara içmedikten, sigarasız kaldıktan sonra yakılan ilk sigaradan çok zevk almak: "...Günay'a uzun Malte-

Ciğersiz

- pe sigarasından bir tane verdi. 'Yak da ciğerlerin bayram etsin.'..." (Muzaffer Buyrukçu, **Şarkılar Seni Söyler**). • (Kötü nitelikli sigaralar içen birisi) Yüksek nitelikli bir sigara içip çok beğenmek.
- CİĞERSİZ** s. ve i. (fars. – türk.) Onursuz (kimse). • Korkak (kimse).
- CİKS** i. (ing. *jig*, "kılavuz" ?) Parasal durumu, çok iyi olup pahalı şeyler giyinen kişi (genç adam). Ayr. bk. **TİKİ**'nin karşıtı.
- CİLA** i. (ar.) Sert bir içkiden sonra içilen daha hafif içki: "*Biralayalım, cila olsun.*" • Bir uyuşturucu kullandıktan sonra yenilen şey (örneğin esrar üzerine baklava), içilen içecek (örneğin çay): "*Keyfin cilası dilber / Lebi la'li muammer / Sanki lokum yermişiz.*" (Server Baba, nefes). "*Cila: Esrar içtikten sonra içilen çay.*" (Erhan Akyıldız, **Sahte Cennetin Tutsakları**). • Belirtilen şeyleri yeme içme eylemi: "*Önce ot çekizle, sonra cila.*"
- CİLA ÇEKMEK** d. (ar. – türk.) İçki içtikten ya da uyuşturucu kullandıktan sonra, içkinin, uyuşturucunun etkisini artıracak (bazen de azaltacak) bir şey yemek ya da içmek: "*Rakıya birayla cila çek, esrara baklavayla.*"
- CİLA VERMEK** d. (ar. – türk.) (Yiyecek ya da içecek için) Bir içki ya da uyuşturucunun yaptığı etkiyi artırmak (azaltmak): "*Kanlı Nigâr– Senin dişine göre bir tabak revani var, afyona cila verir.*" (Karagöz, **Kanlı Nigâr**).
- CİMBOM** i. Galatasaray spor kulübü. • Galatasaray'lı sporcu. • Galatasaray'lı taraftar.
- CİMCİRİK** s. ve i. Bücür, kısa boylu ve sıska (kimse): "*Ulan çingar çıkaracak bu cimcirik!..*" (Turhan Selçuk, **Abdülcanbaz**).
- CİME** i. (Erkek için) Sevgili; sevilen kız ya da kadın.
- CİRO** i. (ital. *giro*'dan) (Bir fahişenin "dost"u, "koruyucu"su için) Fahişeyi bir başka erkeğe bırakma, devretme.
- CİVALI** s. ve i. (Fars. *cîve*; türk. –İl ekinden) (Kumarda kullanılan zar için) İstenen biçimde düşebilmesi için oyulup civa doldurulmuş; hileli: "*Örneğin 'şeşbeş' vardı*

hep 'gider'... Civalıydı çünkü. Hepsini alırdı." (Celalettin Çetin, **Kumarbazlar Arasında**). CİVALI da denir.

CİVATALARI GEVŞEMEK d. (ital. *chiavar* da; türk.) Özdenetimini yitirecek kadar gevşemek, kendisini bırakmak: "*Öyle pohpohluyor, yağ yapıyordu ki, bütün civatalarım gevşemişti.*" (Safa Önal, **Aşkın Son Günü**). • Kendisini tutamayarak gülmek. Sürekli gülmesini engelleyememek. Karş. CİVATALARI SIKMAK. BALATALARI GEVŞEMEK diye de söylenir.

CİVCİV i. (ono.) Yaşı küçük kız ya da oğlan. • Toy, deneyimsiz, kolayca aldatılabilecek kız ya da kadın. • Genç fahişe: "*Uyuşturucu tüccarlarının özellikle genç kız ve kadınlar üzerinde ısrarla durmasının sebebi ise, kaldırım dünyasına 'civciv' adını taktıkları fahişeleri sağlamak...*" (Akin Kıvanç, **Maşalar Müşteriler**).

CİVELEK s. ve i. Edilgin eşcinsel (oğlan, genç erkek).

CLARK ÇEKMEK. Bk. **KLARK ÇEKMEK**.

COCORT i. Kör dilenci. Ayr. bk. **CORT**, **KADEMİ CORT**.

COFLAMAK f. (ono. *coftan*) (Bir iş) Başarısız olmak. Batmak. İflas etmek.

COĞRAFYA i. (yun. *geo-graphein*'den ital. *geografia*) Kişinin vücut yapısı, dış görünümü: "*Hakemin coğrafyası, Şeref'in bütün umutlarına fillit sıkı.*" (Oğuz Aral, **Utanmaz Adam**).

COĞRAFYADAN SIFIR ALMAK d. (ital. – ar. *sıfır*, türk.) Vücut yapısı, dış görünümü çok çirkin olmak.

COĞRAFYASI BOZUK d. (ital. – türk.) Görünümü çirkin kimseleri nitelemek için kullanılır: "*Zonta kapsamına giren bütün coğrafyası bozuklar gümbürdetmeye başladılar İstanbul'un folloş sokaklarını...*" (Kemal Gökhan Gürses, **Aydınlarla Zontaların Savaşı**).

COKEY i. (ing. *jockey*'den) Uyuşturucu vb. yasadışı bir maddeyi farkına varmadan taşıyan, ileten kimse. • Yabancı otomobil kaçakçısı. (Yurtdışından motorlu araç getirme hakkını kullanıp sonra pasaportun-

daki işlemi silerek ya da yeni pasaport uydurarak çalışır.)

CON s. ve i. Bozuk (para), küçük birimler halindeki (para).

CONBİK i. (Erkek için) Metres, dost tutulmuş kadın. Aftos.

CONİ i. (ing. erkek i. *Johnny*'den) Genelde, Amerikalı erkek; özelde, Amerikalı erkek asker: "*Amerikalı coniler gelmişti. Beyoğlu'nda geziyorlar.*" (Ahmet Çakal, **Serseriler Arasında**).

CON KİKİRİK d. (ing. i. *Johnny*, ono. kikirik, "yer fıstığı; ince uzun boylu kimse") Amerikalı erkek. • İngiliz erkek. Ayr. bk. CONİ.

CONTA i. (ital. *giunta*'dan) Etiket, satılık mal üzerindeki fiyat etiketi.

CONTALAMAK f. (ital. – türk. e.) Bir mal üzerindeki fiyatı yeni bir etiket koyarak artırmak.

COPA SIÇMAK d. (fars. *çub*'dan; türk.) Bir işten kötü bir sonuç almak; başarısız olmak. • (Karakol vb. yerlerde) Makadına cop sokulmak.

COP COP i. Züppe. Snop. Yalnızca dış kaynaklı yaşama biçimine (giyime, müziğe vb.) özenen kimse.

CORT i. (ono. ?) Dilenci. Ayr. bk. COCORT, KADEMİ CORT.

CORTLAMAK f. Ölmek: "*Oh bee... Ben de bizim okey karesinden biri cortladı sanıp korkmuştum be!..*" (Hasan Kaçan, **Eşşek Herif**).

COVİNO s. (ital. *giovane*, "genç"ten) (Kişi için) Şık, gösterişli, süslü. • Hristiyan: "*Bütün bu covinolar kiliselerden gelen çan seslerine müthiş derecede tutkundular.*" (Metin Kaçan, **Ağır Roman**).

COYNT i. (ing. *joint*'ten) Esrarlı sigara: "*Sizi burda görmek en kral cointi çekmekten daha keyifli...*" (Ömer Pınar, **Sohbet Babında**). • Marihuana'lı sigara. Ayr. bk. JOİNT.

CUCU i. (ono.) Meme; memeler.

CUD i. (ibr. *Yahuda*; ar. *yahudî*'den b.) "*Karagözcü argosunda Yahudi karakterine verilen ad.*" (Uğur Gökteş, **Karagöz Terimleri Sözlüğü**).

CUK i. (ono.) Esrar; sigarayla ya da lüleyle içilen esrar.

CUKKA i. (ono. *cuk*'tan ?) Cep: "*Öteki bu pisliği cukkasına yerleştirirken en ufak tiksinti belirtisi göstermedi.*" (Raymond Queneau-Tahsin Yücel, **Zazie Metroda**).

• Bir şeyi edinme, alma edimi. • Cebe atılan, alınan, edinilen şey: "*...ek iş yapıyorum, böyle de fena değil cukka...*" (Metin Üstündağ, karikatür).

CUKKALAMAK f. Cebine atmak, almak: "*Amerika'da seçimleri 'Reagan' cukkaladı...*" (Behiç Pek-Latif Demirci, **Cırcırböceği Muhlis**). • Edinmek, sahip olmak.

CUKKASINI ALMAK d. Bir işte payına düşen parayı (eşyayı) almak: "*...bir iki şarkı patlatıp bu büyük avantadan cukkalarını almış bulunduğu sıralarda saat onbiri gösteriyordu.*" (Süavi Süalp, **Gene İyi Dayandık**).

CUKKAYI SAĞLAMA ALMAK d. Çok para kazanmak; daha sonra rahat yaşayacak kadar gelir elde etmek: "*...cukkayı sağlama alınca gelmiş, anlı ve de şanlı 66'yı kurmuş!*" (Engin Ardic, **Yukarıda Başka Bayan Yoktur!**).

CUMARTESİ ÇOCUĞU d. (ar. – türk.) Babası belirsiz çocuk, piç.

CUMBUL i. (ono.) Karın, mide: "*Küçük Hacıvat: Şehlevendim ah efendim hoş geldin! Küçük Karagöz: Kehlelendim sirkelelendim cumbulu boş geldin!*" (Karagöz, **Sünnet**).

CUMBURLOP i. (ono.) Bir şeyi kolayca alıverme, çalırma, cebe atma.

CUMHURİYET i. (ar.) es. Kâğıt bir liralık; bir liralık kaime. (CUMURİYET, CUMURUYET biçiminde söylenirdi.)

CURA i. (ar. *cür'a*) Esrar çekilen kabak: "*Allah tanrı yaradan / Gel içegör cür'adan / Yâr ile yâr olagör / Ağyâr kalksın aradan.*" (Kaygusuz Abdal, nefes). • Esrar içmeye yarayan gereç: "*Curadan çek bir duman çek bir duman / Dalgaya dumana zıdana püf püf.*" (Kahveci Nusret, **Zindan Şirirleri**). Ayr. bk. KABAK. • (Sigarada) Çekilen son nefes. • (İçkide) İçilen son yu-

Cura Çekmek

dum. Kalan son yudum. • Anus, makat. CÜRA diye de kullanılır.

CURA ÇEKMEK d. (ar. – türk.) Esrar içmek, esrar çekmek. • (Sigaradan) Nefes çekmek. Son nefesi çekmek. • (Şişeden) İçki içmek. Bir yudum almak. Son yudumu içmek: "İvaz– Tadelli! Lâtedelli len...of, artık iyi çalıştık, bir cur'a çekelim, nefeslenelim. (İçer...)" (Ahmet Vefik Paşa, **Zoraki Tabip**). Ayr. bk. CURA.

CURNATA i. ("bıldırcın akını" anlamında k.) Karışıklık, kargaşalık: "Hatta 27 Mayıs mevkuflar curnatasında –curnata bıldırcın akını demesine gelir– Allaha şükür, beni arayan soran olmadığı gibi..." (Refik Halid Karay, **Bir Ömür Boyunca**).

CÜCÜK i. Küçük şey; bücür, ufaklık.

CÜMBÜŞ i. (fars. *cûnbîş*'ten) Kargaşa, pátırdı, kavga. (Mustafa Nihat Özön, *cûmbüş*'ün kökenini yun. *symposion* olarak belirtir – **Türkçe Yabancı Kelimeler Sözlüğü**.)

CÜMBÜŞLENMEK f. (fars. – türk.) İçmek; içip eğlenmek: "Tiryaki– Akşamları bâde cûmbüşlenir misin?" (Karagöz, **Yalova Safası**).

CÜMBÜŞLÜ s. (fars. – türk.) Kargaşalı; kavgalı.

CÜMBÜŞ PATLAMAK d. (fars. – türk.) Kargaşa, kavga çıkmak.

CÜRA. Bk. CURA.

CYLON'LU. Bk. SAYLONLU.

Ç

ÇAÇA i. (yun. *tsatsa*, "abla"dan) Bir işte deneyimli, kıdemli olan kimse. • Deneyimli, usta denizci. • Daha yaşlı, sayılıp sevilen kabadayı: "Tüm zamanların en çaça dayısı diye bilinen Ruknet 'kodu mu oturtur' namıyla ünlenmiştir." (Ömer Pınar, **Sohbet Babında**). • (Genelevde) Yaşlı, deneyimli fahişe; MAMA (bk.) yardımcısı: "Linnardi'nin çaçaları, Timoni'nin gacaları, Yenişehir'in eski malları..." (Ahmet Rasim, **Şehir Mektupları**). "...Aman, yahu, azıcık sabırlı olun..." derdi çaça." (Mehmet Seyda, **Kör Şeytan**). • Mama (bk. MAMA).

ÇAÇALIK i. (yun. – türk. e.) Bir işte daha eski, deneyimli olma durumu. • (Fuhuşta) Daha yaşlı, daha deneyimli fahişe olma niteliği; mama yardımcılığı yapma edimi: "Sen bana sor onu, sorda anlatayım çaçalığını, randevuculuğunu." (Atilla İlhan, **Kurdlar Sofrası**). • Fuhuş aracılığı: "Geçmişte bazı eşcinseller kadınlara çaçalık yaparken..." (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**).

ÇADIR KURMAK d. Erkeklik organı sertleşerek dikelip kişinin giyeceğinde bir kabartı yapmak.

ÇAĞANOZ i. (yun. *tsaganos*, "yengeç") Düşük omuzlu, eğri adım atan kimse. • Sarhoş. Bk. AKINTI ÇAĞANOZU. Ayr. bk. ÇAKANÖZ.

ÇAKAL s. ve i. (fars *sega*'den) Hileci, düzenbaz (kimse). • Hırsız: "Aşçı kayıkçı bakkal / Ahu gözlü lâz çakal / Virme eline sakal / Korsan olur ekseri." (Âşık Çakır Çavuş, **Cibali**). • Birini aşağılamak için kullanılan hitap: "1. Mahkûm- Bana bak çakal, sen bastın zaten oğlanın damarına, söylenip durma." (Turgut Özakman, **Duvarların Ötesi**). • Çok dalgalı, çirpintili (deniz): "Ger gündüzse çakal deniz/Kızkulesin eyle dikiz/Ger geceyse de-

niz çakal/Çıkma taşra limanda kal." (anonim, manzume).

ÇAKALLAMAK f. (fars. – türk. e.) Sezmek; anlamak: "Çakallamadın mı o hergelelerin numaralarını peki? Ben bile çakalladım ta uzaktan..." (İrfan Yalçın, **Genelevde Yas**). (Bu fiil vb. türetmeler, örneğin ÇAKAL OLMAK, Türkçe ÇAKMAK (bk.) fiili ile Farsça kökenli ÇAKAL'ın birbirine yaklaştığı sözcüklerdir. Ayr. bk. ÇAKARÖZ; ÇAKIZ; ÇAKMAK.)

ÇAKALLIK i. (fars. – türk. e.) Hırsızlık. • Hilecilik, düzenbazlık: "Hepiniz uyuyorsunuz! Yazık sizin çakallığınıza..." (Rifat Ilgaz, **Hababam Sınıfı**). Ayr. bk. ÇAKALLAMAK.

ÇAKALOZ i. (fars. – yun. sonek –os) Nitelsiz; düzeyi düşük (kimse, şey): "–Arslanım... sen bu çakalozları armud diye mi satıyorsun?" (Reşad Ekrem Koçu, **Çakalo**).

ÇAKANÖZ i. (yun.) Yankesici: "O taraf kırk yıl evvel de Beyoğlu ve Galata çakanözlerinin, maltızlarının (yankesici ve dolandırıcılarının) uğrağı idi." (Sermet Muhtar Alus, **İstanbul Kazan Ben Kepçe**). (Mustafa Nihat Özön, çakanöz için yun. *tsakanis*'i köken gösterir; bir şapka türü olduğunu söyler – **Türkçe Yabancı Kelimeler Sözlüğü**.)

ÇAKARALMAZDAN GELMEK d. Duyduğu halde duymamış gibi, anladığı halde anlamamış gibi yapmak.

ÇAKARÖZ i. (türk. *çakmak*, *çak-ar*, yun. sonek –os) Bilme, anlama.

ÇAKARÖZ ETMEK d. Anlamak, kavramak: "Bir şeyler duyayım, durumu çakaröz edeyim, yeni bir plan kurayım..." (Safa Önal, **Aşkın Son Günü**).

ÇAKI i. Erkeklik organı; zeker, penis.

ÇAKIL i. (ono.) Küçük meme; özellikle genç erkek memesi: "Mustafa- Adam aman...

Çakılmak

'çakılı'... Râzi- Altunbaşın kızılıcığı, Samurkaşın çakılı" (Üsküdarlı Âşık Râzi, mani). • Mermi, kurşun. • Metal para, sikke.

ÇAKILMAK f. (Bir durum, bir kabahat) Sezilmek, anlaşılmak: "Demek ki çakarken çakılmışız! Kahveden bir yudum içti, bir nefes çekti. Bana birdenbire: Sen işret ediyormuşsun..." (Ahmet Rasim, **Fuhş-i Atik**). Ayr. bk. ÇAKMAK.

ÇAKINTI i. İçki içerken kadehleri birbirine vurma; • an. ge. içki içme: "Hep birlikte çakıntı sürüp gider; gazeller, şarkılar, türküler tutturulur..." (Sermet Muhtar Alus, **Eski Beyoğlu Âdet ve Âlemleri**). Ayr. bk. ÇAKMAK.

ÇAKIŞTIRMAK f. İçki içerken kadehleri birbirine vurmak; • an. ge. içki içmek: "Faruk ağabey her akşam eve gelince sofrayı hazır bulur, bir iki kadeh de çakıştırır-mış." (Ratip Tahir Burak, **Hapishane Hatıraları**). Ayr. bk. ÇAKMAK.

ÇAKIZ i. (türk. çakmak; -iz soneki) Bir durumu anlama, bilme. Bk. ÇAKOZ.

ÇAKIZ ETMEK d. Bir durumu anlamak, kavramak. • (Birisine) durumu sezdirmek, anlamasını sağlamak: "Osman- Bilemedik ki... Nuri abi, sen de bize çakız etmedin yahu..." (Aziz Nesin, **Toros Canavarı**).

ÇAKMA s. (Otomobil motoru için) Sahte, numarası değiştirilmiş. Ayr. bk. ÇAKMAK; GENÇ.

ÇAKMAK f. "Karagözcü argosunda anlamak mânâsında kullanılan bir kelime." (Uğur Göktaş, **Karagöz Terimleri Sözlüğü**). • Sezmek, anlamak, kavramak: "Tavladan çakar mısın? / İki bir atar mısın? / Sormak ayıp olmasın / Benimle yatar mısın?" (anonim, mani) "–Ama 'istidlâl' diyor yahu? –Ne demek o? –Yani 'bu işi kimin yaptığını çaktık!' diyor." (Server Bedi, **Hey Kahpe Dünya**). "Çaktın değil mi? dedi, meseleyi çaktın elbette. Hususi hafiyeler böyle şeyleri şıp diye çakarlar." (F. M. İkinci, **Kara Nara**). • (İçki içerken) Kadeh tokuşturmak. An. ge. içki içmek:

"–Selamünaleyküm. –Otur biraz çakalım..." (Mehmet Âkif Ersoy, **Meyhane/Safahat**). "Gez görüş eğlen sıkılma zevke bak / Bir gelir insan cihane durma çak" (Ahmet Rasim, şarkı). • Uyuşturucu madde kullanmak, haplanmak (bk.), eroin enjekte etmek: "O alınca ben de dayanamıyor, istemeye istemeye çakıyordum". (Kanat Güner, **Eroin Güncesi**). • (Öğrenimde) Yıl sonunda bir ya da birkaç ders-ten başarısız olmak; sınıfta kalmak: "...ya-rın çakarsam hayatım kayar diyo bu bana..." (Hulki Aktunç, **Madi Hayat in the Dark**). "Dört dersten çaktığım, çalışmaya da yanaşmadığım için Noel tatilinden sonra okula dönemeyecektim." (J. D. Salinger-Adnan Berk, **Gönülçelen**). • Tokat atmak. • Yumruk atmak.

ÇAKOZ i. (türk. çak-mak; yun. sonek -os) Anlama, bilme, sezme (durumu): "–Ulan ne iş! Büsbütün Hafız mı? Yoksa çakoz da, bize dümbelek mi çalıyor?" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). ÇAKIZ da denir.

ÇAKOZ ETMEK d. Anlamak, kavramak, sezmek. • (Birisine) Durumu sezdirmek, başkalarına belli etmeden anlatmak.

ÇAKOZ OLMAK d. Anlamak, kavramak, sezmek: "Bir iki derken otel kâtibi çakoz olmuş." (Mehmet Seyda, **Baba**).

ÇAKOZLAMAK f. Bk. ÇAKOZ ETMEK. "Futbol dehamızı anında çakozlayıp Guadalupe'daki milli maçta bizi antrenör olarak görevlendirdi." (Altan Erbulak-Orhan Alev, **İki Üşütük**).

ÇAKSA DA ATEŞ ALMAMAK d. (fars. âteş; türk.) Kendisinden gizli bir şeyler döndüğünü sezmek, ama saptayamamak: "Bul karayı al parayı'cı Bitirim Leyla ortalarda bir şeyler dönmekte olduğunu çakıyorsa da ateş almadığından, şavullayamıyordu." (Orhan Kemal, **Tersine Dünya**).

ÇAKTIRMAK f. Farkına vardırarak, belli etmek: "Oyun sırasında çaktırmadan dikiz ederler, içeriye haber verirler, ona göre sahneye çıksınlar diye." (Dümbüllü İsmail

Efendi, anılar.) • (Öğretmen) Öğrenciyi sınıfta bırakmak, geçmez notu vermek: "...ibneler, beni bu yıl doğrudan çaktırdılar, ulan sizin benim hayatımla oynamaya ne hakkınız var..." (Orhan Pamuk, **Sessiz Ev**).

ÇALI i. Sıska, çok zayıf kimse.

ÇALIŞKAN s. Sık sık, sürekli cinsel ilişkiye giren (kimse). • i. Fahişe.

ÇALIŞMAK f. (Nesneler için) İşe yaramak, işlevi olmak: "*Haber sallayın, tırnak makası bize çalışmaz.*" (Süavi Süalp-Bülent Arabacıoğlu, **Gündüz İnsan Gece Hirt**). • Para etmek, ... lira ederi olmak: "*Bu kü-lüstüre bin papel çalışır.*" • (Kesici araçlar için) Etkili bir biçimde, sürekli kullanılmak: "*Herifin usturası mekik gibi çalışı-yordu.*" • (İnsan için) Kavgada, özellikle kesici araç kullanarak belirli bir biçimde dövüşmek: "*Behçet ne taraftan çalışır ulan?*" (Süavi Süalp-Bülent Arabacıoğlu, **Gündüz İnsan Gece Hirt**). • Fahişelik etmek: "*Daha dün Madam Evgeniya'nın evinde çalışırdı. Unutuverdi.*" (Atilla İlhan, **Sokaktaki Adam**). • Esrarlı sigara sar-mak. • Aldanmak, kanmak, işlemek (bk.). Ayr. bk. KAPİK ÇALIŞMAZ.

ÇALIŞTIRMAK f. Yapmak, etmek, eylemek, hazırlamak: "*Arnavut! Votkamla eriği ça-lıştır ulan!*" (Süavi Süalp, **Salak Milyoner**). • (Bir kesici aracı) Dövüşte, etkili bi-çimde kullanmak: "*Hacamatçı gaddareyi çalıştırdı mı iş biter.*" • Fuhuş aracılığı, pezevenklik, mamalık etmek. • (Birini) Alaya almak, kandırmak. Ayr. bk. İŞLET-MEK. • Vermek: "...bi binlik çalıştırdı al-dım çıktım kekocum..." (Hulki Aktunç, **Madi Hayat in the Dark**). "Aga, bi uçlu çalıştır bakalım bize."

ÇALI ZEYBEĞİ d. es. Ödlek, korkak kimse.

ÇAMUR i. Yemek, şölen.

ÇAMURA YATMAK d. Yapması gereken şeyi yapmamak: "*Bir daha pişmiş aşı su katarsanız, / ya da uzun kulak gibi çamu-ra yatarsanız, / inanin anlatmam hikâye-mi.*" (Aziz Nesin, **Büyük Grev**). • Borcu-nu ödememek.

ÇAMURLUK i. Bacak; baldır.

ÇAN i. (Kızda, kadında) Meme (ler).

ÇANAK i. Kış. Makat. • (Kumarda) Ortadaki bütün para, pot. Ayr. bk. BAL ÇANAĞI.

ÇANTACI i. Eşkiya yardımcısı, şaki kalfası: "*Ben, Kara Hasan Oğlunun çantacısı-yım.*" (Refi Cevat Ulunay, **Dağlar Kralı Balçıklı Ethem**). • Özellikle çanta kapıp kaçmada ustalaşmış hırsız. • Sahibine farketirmeden çantasını açıp yankesicilik yapan hırsız.

ÇAPA ÇUPA d. (ono.) Yararsız, değersiz, işlevsiz.

ÇAPARİZ i. (ital. *impazzare*'den; fars. *çep ü rast*'tan geldiği de öne sürülür) Engel, mani, ket: "*Ulan ne düztaban şeysin... seninle ne zaman buluşsam bir çapariz çıkar...*" (Ahmet Rasim, **Fuhş-i Atik**). • Hile, tuzak. Ayr. bk. ÇAPRAZ.

ÇAPARİZE GELMEK d. Engelle karşılaş-mak. • Hileye aldanmak, tuzağa düşmek: "*Çaparize gelirsın sonra zingadak...*" (Suat Taşer, **Abuzettin Bey**). Ayr. bk. ÇAPRAZA GELMEK.

ÇAPRAZ i. (fars. *çep ü rast*, "sol ve sağın kesişmesi") Güç, karmaşık durum. • Hile, tuzak. • Bir tür uyuşturucu hap (Rivopin-2).

ÇAPRAZA GELMEK d. (fars. – türk.) Güç, karmaşık bir durumla karşılaşmak. • Hile-ye aldanmak, tuzağa düşmek: "...burda çapraza geldiniz işte." (Raymond Qu-eneau-Tahsin Yücel, **Zazie Metroda**).

ÇARIK i. Cüzdan, portföy: "*Yelek meydana çıkınca sol kulağını kaldırıp attım jileti... Çarık, avucuma düştü.*" (Adnan Veli, **Ma-pusane Çeşmesi**). "*Ceket iç cebinden çalınan cüzdandır. Bunun da adına (ça-rık) denir.*" (Başkomiser Yılmaz Ertunç, **Yankesicilik**). • (Otomobil vb. araçlarda) Lastik; dış lastik. • Dişilik organı, vagina.

ÇARK i. (fars. *çarh*, "dönen tekerlek") (So-kak fahişesi için) Müşteri arayarak gezin-me, tur yapma: "*Öte yandan yine Halâs-kârgazi caddesi araba çarkı için en önemli yoldur.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eş-cinsellik**).

Çark Atma

ÇARK ATMA d. (fars. – türk.) Gezinme, tur yapma (bk. ÇARK): "*Öte yandan gece caddelerde çark atma olanağı da düşünülmelidir.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**).

ÇARLİSTON i. (ing. *charleston*) Züppe, snop.

ÇARLİSTON MARKA d. (ing. *charleston* – ital. *marca*'dan) "Züppe, snop" anlamında kullanılır: "*Ali: Kim bu ruhsatsız lafa karışan çarliston marka kereste?*" (Hal-dun Taner, **Keşanlı Ali Destanı**). • "Garip, alışılmamış, yeni moda" anlamlarında kullanılır.

ÇARMAKÇUR. Bk. CARMAKÇUR.

ÇARPILMAK f. (Bir yankesici tarafından) Soyulmak; parası, saati vb. çalınmak. • an. ge. Soyulmak; dolandırılmak; hırsızlığa uğramak; • bir mala, bir hizmete ederrinden fazla ödemek zorunda kalmak: "*Hafta içinde otelde fena halde çarpılmışım. Kötü bir servis, berbat garsonlar ve feci bir hesap pusulası...*" (Halit Çapın, **Balıklara Dair**). • Yoğun bir biçimde etkilenmek; olağandışı bir şey, bir olay karşısında şoke olmak. • Âşık olmak, sevdaya düşmek.

ÇARPIŞMAK f. Kumar oynamak. • İskambil vb. bir oyun oynamak. • Cinsel ilişkide bulunmak.

ÇARPMAK f. (Birisinin eşyasını) Çalmak. Dolandırarak elde etmek: "*Çarpacağın adam için, 'Zengin olması şart,' derdin. Ayrıca senin 'çarpacağın servetinden başka bir serveti' olması da şarttı.*" (Kemal Demirel, **Evimizin İnsanları**). • an. ge. Almak; (genellikle geri vermeyecek olduğu bir şeyi) edinmek: "*Anladım, sen bu sabah benim iki buçuğu resmen çarpacaksın.*" (Samim Aşkın, **Halk Plajı**). "*Benim Kadıköy'de fotoğrafçılık yapan bir amca-oğlum vardı. Arada bir onu çarpsam bile, derdime deva olmuyordu bu.*" (Öztürk Se-rengil, **Yeşilçam'ı Benden Sorun**).

ÇARŞAF i. (fars. *çader-i şeb*, "gece örtüsü"nden) es. Bin liralık kâğıt para. • Sigara sarılan kâğıt. Esrarlı sigara hazırlama-

ya yarayan, olağandan daha geniş sigara kâğıdı: "*...gogoyu alız ettim, çarşafa sarız ettim, zıvanasını takız ettim...*" (Engin Ardiç, **Ayşenin Donu**). • s. Olumsuz, kötü: "*Durum hepten çarşaf*".

ÇARŞAFA DOLAŞMAK d. (fars. – türk.) Becerememek, üstesinden gelemeyip başarısızlığa uğramak. SIKI ÇARŞAFA DOLAŞMAK, –DOLAŞTIRMAK biçimlerinde de kullanılır.

ÇARŞAFLAMAK. Bk. ÇARŞAFA DOLAŞMAK.

ÇARŞAMBA PAZARI d. (fars. – türk. e.) Düzensiz, dağınık yer.

ÇATAL ATMAK d. (Bir işe) Karışmak; bur-nunu sokmak.

ÇATI i. es. Dişilik organı, vagina. • Dölyatağı, rahim.

ÇATIYA ÇIKMAK d. es. (Erkek için) Kadınla, kızla cinsel ilişkide bulunmak. –(Çocuk için) Anasının rahmine düşmek; peydahlanmak: "*Baba– Evvelâ çatiya sen mi çıktın? Mahmut Ağa– Babam çıktı, ben kiremit verdim.*" (Dümbüllü İsmail Efendi, **İki Çiçek Bir Böcek yahut İzmir'e Gidiş**). (Alıntıda deyim her iki anlamı yer almaktadır.)

ÇATLAK i. Dişilik organı, vagina. • an. ge. Kadın, kız.

ÇAVO s. ve i. ("çocuk" anlamında çing. k.) Genç (erkek). • Genç erkek eşcinsel: "*...'çavo' tipler, genç eşcinselleri ve par-lağı simgelemektedir.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Eşcinsellik**). (Ayr. bk. Önsöz-Kâşgarlı Mahmud taramasında ÇAVA maddesi.) (Alman argosunda "oğlan, oğul, genç erkek" anlamında ve *şabi*, *çabo*, çavo biçimlerinde kullanılan sözcük de çing. *tsavo*, çavo'dan türemiştir – Sig-mund A. Wolf, **Wörterbuch des Rot-welschen**).

ÇAVOCU s. ve i. (çing. – türk. e.) Genç erkek düşkünü (eşcinsel).

ÇAVULLAMAK. Bk. ŞAVULLAMAK.

ÇAVUŞ i. Erkeklik organı, penis.

ÇAVUŞU TOKATLAMAK d. (Erkek için) Masturbasyon yapmak, otuzbir çekmek.

ÇOCUĞU TOKATLAMAK, MASLAHATI TOKATLAMAK diye de kullanılır: "...yeni-yetmelik günlerimizin o eski alışkanlıklarına, özlemlerine geri dönmüyor değildik, elle yazıyor, maslahatı tokatlamıyor değildik de..." (Engin Ardiç, **Turfanda Bombili**).

ÇAY i. (çin. *ça*) Esrar. • an. ge. Herhangi bir uyuşturucu madde.

ÇAY i. (çing. *tsai, çai*, "kız, genç kız"dan) Kız, kız çocuk, genç kız. Ayr. bk. ÇAVO.

ÇAY AĞACI d. (çin. – türk.) Tavla vb. oyunlarda sürekli yenilip çay ısmarlamak zorunda kalan kimse. Ayr. bk. GAZOZ AĞACI; KAHVE AĞACI.

ÇAYCI s. ve i. (çin. – türk. e.) Esrar, uyuşturucu satıcısı. • Cinsel ilişkiye girmek için erkekten para alan, çay vb. içilen bir yerde otururken tuvalete gitmek bahanesiyle ortadan kaybolmayı âdet edinmiş (fahişe).

ÇAYCILIK i. (çin. – türk. e.) Esrar, uyuşturucu madde satıcılığı. • Çaycı (bk.) yöntemini âdet edinerek yapılan fahişelik: "Su-yu sıkılmış limona döndüklerinde ise, en alt düzeye, 'Çaycılık'a düşerlerdi." (Kayhan Sağlamer, **Türk Mafiası**).

ÇAY İÇMEK d. (çin. – türk.) (Esnaf için) Bir alışverişten caymak: "Ben çay içtim, bir şey almayacağım." (Arslan Kaynardağ, **Tarihi, Değişen Yönleri ve Gizli Diliyle İstanbul Bitpazarı**).

ÇAYKOLİK s. (çin. *ça*; *alcoholic*'ten n.) Çay tiryakisi: "Çaykoliktir, günde 10 demlik çayı tek başına içer." (Yalçın Doğan, **Kodes A.Ş.**).

ÇAY ŞEKERİ d. (çin. *ça*; – türk.) Esrar.

ÇEKE ÇEKE FITİK OLMAK d. (türk. – ar. *fı-tık*) Dumanı zor gelen sigarayı içmeye çabalamak. • Uzun süre, sık sık masturbasyon yapmaktan yorulmak, bıkmak.

ÇEKEZLEMEK f. es. Kazanmak (özellikle iskambil oyunlarında).

ÇEKİK i. Japon parası, yen.

ÇEKİRDEK i. Mermi, kurşun: "...'çekirdek' mermi anlamına gelirdi yeraltı dünyasında." (Kayhan Sağlamer, **Türk Mafiası**).

ÇEKİZLEMEK f. "İçki içmek", "esrar çekmek" anlamlarında kullanılır. "–İspirto çekizliyorlar, ispirto. –Bok çeksinler, bok. Aç karınlarını doyurmuyorlar, içki içiyorlar." (Ahmet Çakal, **Serсерiler Arasında**).

ÇEKMEK f. İçki içmek: "Babacığım... Son akşam senin Maksuda gideceğiz. Baba oğul karşılıklı çekeceğiz." (Refi Cevat Ulunay, **Sayılı Fırtınalar**). • Esrarlı sigara içmek: "Kalinca bir cigara yapılır, elden ele dolaşırdı. Önceleri sıra bana geldi mi çekmeyi reddederdim." (Erhan Akyıldız, **Sahte Cennetin Tutsakları**). • (Barmen, çay ocakçısı vb. için) Doldurmak: "Beş çay çek, kanlı olsun." • Tokat atmak. Yumruk vurmak: "Şimdi şuradan kalkar gözünün üzerine iki çekerim gerçekten zırlamağa başlarsın." (Anthony Burgess-Aziz Üstel, **Otomatik Portakal**). • (Basket vb. sporlarda) Sayı yapmak: "Kanarya cimboma yüzün çekti." • –Futbolda gol atmak: "...Rum Apollon takımına beş çeken Adnan..." (Engin Ardiç, **Doğru Söyleyeni Dokuz Köyden...**). • (Erkek için) Masturbasyon yapmak; otuzbir çekmek: "...bu şekilde gözüne ilişkin kadının nesine, neresine 'çekeceksin' babalık?" (Engin Ardiç, **Turfanda Bombili**). • es. (Erkekler için) Bir kadını fuhuş hayatından ayırıp metres tutmak, kendisine karı yapmak: "Böyle kızları biri sever, bir ev veya oda tutar... Orada oturtur, bakar, buna 'Çekmek', 'kapatmak' derler." (Ahmet Rasim, **Fuhş-i Atik**).

ÇEMİŞ s. ve i. ("düt kurusu, yemiş kurusu" anlamında yerel k.) (Kentliye göre) Dışarılıklı; kent yaşamının inceliklerini bilmeyen; bön (kimse): "Cevriye gözüyle adamı işaret ederek, biletçiye: Nasıl? dedi. Çemiş mi? İş alabilir miyim?" (Orhan Kemal, **Sokakların Çocuğu**).

ÇENÇ s. ve i. (ing. *change*'den) Çalınmış (mal); hırsızlama (eşya). • (Otomobilde) Orijinal olmayan, sonradan konmuş motor; özellikle, orijinal numarası değiştirilmiş motor için kullanılır: "Bizim arabaları-

Çene Atmak

mız 'çençtir'... sizlere yaramaz." (Ümit Oğuztan, **Kraliçe Sisi**). Ayr. Bk. ÇAKMA.
ÇENE ATMAK d. (fars. çâne; türk.) Konuşmak; söyleşmek: "Bir kahveye gidip uzun uzun çene attılar." (Attilâ İlhan, **Sokakta ki Adam**).

ÇENEN PİRTİ. Bk. PİRTİ.

ÇENE SUYU ÇORBA d. (fars. çâne; şurba; türk.) Anlamsız, boş laf, gevezelik. • Önemssiz şeylerden söz ederek eğlenme, gırgır, şamata.

ÇENTEZ i. es. Kuruş: "Birine bir çentez verirsen hem kafa kâğıdını okur, hem de..." (Refi Cevat Ulunay, **Dağlar Kralı Balçıklı Ethem**).

ÇEPEL s. es. Güçlü, kuvvetli.

ÇERÇEVE i. (fars. çârçûbe'den) Gözlük. • An. ge. Gözlüklü adam. Ayr. bk. CAME-KÂN. • Bekâret zarı.

ÇERÇEVE DAĞITMAK d. (fars. – türk.) (Erkek için) Bir kızın bekâretini bozmak.

ÇERÇEVESİNİ DAĞITMAK d. (fars. – türk.) Gözlüklü birisini dövmek.

ÇERMAKÇUR. Bk. CARMAKÇUR.

ÇEŞİT s. Garip görünümlü, garip davranışlı (kimse): "Gitsene işine akşam akşam hemşerim. Çeşit misin cins misin? – Ağır vaka abi... Açıkça yazık..." (Engin Ergönültaş, **İşsiz Ali**).

ÇEŞME i. (fars.) Erkeklik organı, penis: "Kız–Kuru çeşmeler yıktırılacakmış. Anne–Aman kızım, yavaş oku, baban duymasın, meraklanır!.." (Cemal Nadir, karikatür). Ayr. bk. KURUÇEŞME'YE TAŞINMAK.

ÇETE i. (sl. çeta'dan) Yakın arkadaş, yoldaş: "Gülseren ablayı biz ikimiz izleriz, biz ikimiz çeteyiz." (Hulki Aktunç, **Aşka Kimse Yok**).

ÇEYREĞE MUZ d. (fars. çâyrek; ar. müz'den) Öpüşen, sevişen çiftler izlenirken söylenir: "Oğlan kıza belden bir sarma attı; bademcik ameliyatına başladı ki çeyreğe muz!" İYİ MUZ da denir.

ÇEYREK i. (fars. çâyrek) Alman para birimi; Alman markı; DM.

ÇİBAN i. (es. türk. çıpkan'dan) Yüzük; irice ve altın yüzük: "–Anasını kızkardaşını si-

min ibineleri. Geçen gece de bi çıbanımı söktüler." (Ahmet Çakal, **Serseriler Arasında**). • Frengi: "–Çıban da ondan... –Deme be... Ulan dün gece onunla yat-tım be!" (Reşat Ekrem Koçu, **Çıban**). • Küçük meme; erkek memesi.

ÇIKIK i. (Kız ve erkek) Buluşma, birlikte doluşma, flört etme: "Önce çıkık numaraları, sonra lanet halkası." Ayr. bk. ÇIKMIŞ. • Esrar içilirken, ortaya çıkarılan bir içimlik parça. Bk. ÇIKINTI.

ÇIKINTI i. (İnsanda) Burun. • Küçük erkeklik organı. • Bir içimlik esrar parçası. • Sigara: "–Bir çıkıntı atla abi! – Bir duman tosla da ciğerleri bayram edelim!" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). • Para (özellikle, bir şeyin bedeli olan para): "Alemiyon yüzünü buruşturarak kâğıtları masaya fırlattı. –Çıkıntıyı verin!" (Ahmet Çakal, **Serseriler Arasında**). • (Görünümü, davranışları) Farklı kimse. Anormal.

ÇIKINTI YAPMAK d. (Esrar âlemi sırasında) Bir içimlik parça daha çıkarmak. • Sigara ikram etmek. • Para vermek. Ayr. bk. ÇIKINTI.

ÇIKIZLAMAK f. Çıkarmak. • Çıkmak: "...on-nar ermiş muradına biz çıkızlayalım oralara buralara iyi mi..." (Hasan Kaçan, **Hasan'ın Saksısı**). Ayr. bk. ÇIKMAK.

ÇIKMA i. Verme, para verme; gereksinimi olan kişiye paraca destek olma: "Evlenirken veya ev araba alırken herkes ihtiyacı olana 'çıkma' yapıyor." (Nazım Alpman, **Çingeneler**).

ÇIKMAK f. Vermek: "–Ulan deve! dedi öteki, çık defteri; on papel, senin dediğin olsun..." (Ratip Tahir Burak, **Hapishane Hatıraları**). • Yumruk atmak; tokat vurmak: "Bunun çenesine bi çıktı Ali. Dar-madağın." • Uyuşturucu maddenin verdiği esrime bitmek; sarhoşluktan ayrılmak: "Kullandığım günlerde, kokainden çıktık-tan sonra saunaya gider ter atardım. Bol vitamin ve yiyecek takviyesi yapardım." (Erhan Akyıldız, **Sahte Cennetin Tutsak-ları**).

ÇIKMIŞ i. (Kumarda) Oyunun başında ortaya konulan (kasaya verilen) para: "...ilk kaybeden adamın, yenen oyuncuya verdiği paraya da çıkmış denir." (Hulusi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**).

• Bir günlük ya da bir gecelik karşılığı ödenip genelevden (randevuevinden) çıkarılmış fahişe: "*Çalgı takımına sazları vurdurtuyoruz; yosmalara türkülerini bastırıyoruz; göbekleri kıvırtıyoruz, herkesin çıkmış yanına...*" (Sermet Muhtar Alus, **On İkiler**). "...bile bile ve yahut bilmiyerek bunlardan birinin 'çıkması' ile bir âlemde bulunmak..." (Ahmet Rasim, **Fuhş-i Atik**).

ÇIKRAMAK f. Gevezelik etmek, gelişigüzel konuşmak.

ÇILDIR OLMAK d. (*çıldır-mak*'tan kıs.) Çok sinirlenmek, asabı aşırı derecede bozulmak.

ÇINGAR i. (yun. *dzingaro*'dan) Gürültü, patırtı. • Kavga, kargaşa: "*Karagöz- Öldüm, bî-mecal oldum. Çingarin sonunda kendimi yerde buldum.*" (Karagöz, **Şairlik**).

ÇINGAR ÇIKARMAK d. (yun. – türk.) Gürültü, patırtıya yol açmak. • Kavga, kargaşaya neden olmak: "*Çal çalgıcı dinleyelim / Çingar çıkarmadan / Şöylelikle böylelikle / Şu sabahı şu sabahı idelim.*" (Peruz Hanım, kanto). "*Kerim bana böyle yapaydı, dostum mostum olmasına aldırman, ya çingar çıkarır ya da çeker vururdum onu.*" (Tarık Dursun K., **Evlere Şenlik**).

ÇINGAR ÇIKMAK Eşanl. **ÇINGAR KOPMAK**: "...ondan sonra cemaat, önde civelekler, delibaşılar, kabadayılar, curcunabazlar olduğu halde yola düzülür, gelip evi basar, avam tâbiratından olduğu üzere bir 'çingar' çıkar, bir vaveylâ kopar." (Ahmet Rasim, **Baskın**). Bk. **ÇINGAR KOPMAK**.

ÇINGAR KOPMAK d. (yun. – türk.) Gürültü, patırtı meydana gelmek. • Kavga, dövüş, kargaşalık meydana gelivermek: "*Karagöz- Çengelköy aslında Çingeneköydü; çingeneler azdı, çeribaşı kızdı, bir çingar*

koptu, çergeler uçtu, obalılar kaçtı, eşyaları kuyuya düştü, çengelle kuyudan çıkardılar, sonra todiler orada oturamadılar, çengel de orada kaldı, köy de Çengelköy oldu." (Karagöz, **Kanlı Kavak**).

ÇINGARLI MORUK OSKİSİ d. (yun. *dzingaro*; türk. ek. -lı; erm. *moruk*, "sakal"; erm. *voski*, "lira"; türk. ek. -sî) Fransız frankı; 1 franklık kaime: "*Tedâvül eden meskûkât: Oski, beyaz, çingarlı moruk oskisi (Fransız altını), gargılı (isterlin), terazi aşındıran (noksanından dolayı karamis), pendi frank (tokat), patakos (çeyrek).*" (Ahmet Rasim, **Şehir Mektupları**).

ÇINGIRAK i. (ono.) (Kadında, kızda) Meme (özellikle büyükçe ve sarkan meme).

ÇINGIRAĞI ÇEKMEK d. Ölmek.

ÇIRAK ÇIKARMAK d. (far. *çerâğ*, "yol gösteren"; türk.) (Birisini) İstedikinden daha az, daha düşük nitelikte bir sonuca razı etmek.

ÇIRASINI YAKMAK d. (fars. *çerağ*; türk.) (Birisine) Hak ettiği cezayı vermek. • (Birisini) Çok güç durumda bırakmak.

ÇİRÇİR. Bk. **ÇURÇUR**.

ÇIRNIK s. ("küçük yelkenli" anlamında bulg. k.) Görünümü hoş olmayan, çirkin (kimse): "*Bakmazlarmış çirnik diye yüzüne / O civanın Ali sen bak özüne*" (Ali Çamiç Ağa, manzume).

ÇİTİR s. Kolay, basit (iş, eylem). • Makat, anus: "*Hıba!.. Çikin değdirelim çitira!*" (Mehmet Çağçağ, **Hassas Noktalar**). • Çok genç kız ya da kadın. • (Erkek için) Evlenilecek kız, erdemli kız.

ÇİTİR YAPMAK d. Öpüşmek.

ÇİBAN. Bk. **ÇİBAN**.

ÇİBEK i. Bekçi.

ÇİÇEK s. ve i. (mo. *çeçek*'ten) Güzel, iyi, hoş (nesne, kimse): "*Nasıl çalım abi? Çiçek!*" • İstek uyandıracak güzelliğe, genç (kız); genç (oğlan). • Hafifmeşrep (kimse). • Eroin.

ÇİÇEKÇİ i. (mo. – türk. e.) Pezevenk, muhabbet tellalı. • Özellikle çok genç fahişelere aracılık eden kimse: "*–Arkadaş!.. Şu ağa ne söylersen verecek, ondört on-*

Çiçek Koklamak

beş yaşında bir şey istiyor... –Yok efendi, ben çiçekçi değilim!.." (Reşad Ekrem Koçu, **Çiçek**).

ÇİÇEK KOKLAMAK d. (mo. – türk.) Eroin çekmek.

ÇİFT DİKİŞ d. (fars. *cüft*, "tek olmayan"; – türk.) Sınıfta kalıp önceki öğrenim dönemini tekrarlayan öğrenci; iki yıldır aynı sınıfta okuyan öğrenci; dönem. (ÇİFTE DİKİŞ, ÇİFDİKİŞ biçimlerinde de kullanılır.) Ayr. bk. DÖNEK.

ÇİFT DİKİŞLİ d. (fars. – türk.) İki yıldır aynı sınıfta okuyan öğrenci: "*En arka sırada çift dikişliler, sınavda en öne/İntihara ve denizde nasıl boğulmaya çalışırlar*" (Ece Ayhan, **Açık Atlas**). ÇİFTE DİKİŞLİ, ÇİFDİKİŞLİ diye de söylenir.

ÇİFTE KAVRULMUŞ d. (fars. – türk.) Deneyimli, olgun (kimse). • Çift dikiş (öğrenci). Bk. ÇİFT DİKİŞ.

ÇİFTE TELLİ d. (fars. – türk.) Esrarlı sigara, çift kâğıt (bk.) sigara: "...Midemi ispiroto ile ıslattıktan sonra, kafama da kuvvet vermek için bir 'çiftetelli' (iki sigara kâğıdını birbirine ekleyerek yapılan esrarlı sigara) yapar..." (Münir Süleyman Çapanoğlu, **Neyzen Tefvik Beni Dinlerken**).

ÇİFT KÂĞIT d. (fars. *cüft* ve *kağaz*'dan) Esrarlı sigara sarmaya yarayan, birbirine eklenmiş iki sigara kâğıdı. • Bu kâğıtla yapılmış esrarlı sigara: "*Ahmet, Haydar'ın kıyarak yaptığı çifte kâğıdıltı itina ile boş bir sigara paketine yerleştirdi, koğuşa doğru yürüdü.*" (Hasan Amca, **Nizamiye Kapısı**). "*Yemekten sonra Kürt Kâmil, eliyle çifte kâğıtlıyı sarıp yaktı. Dolma kalınlığındaki esrarlı cıgaradan derin derin ilk soluğu çektikten sonra cıgarayı Hayri'ye uzattı.*" (Aziz Nesin, **Surnâme**). "*Sardı mı 'çift kâatlı' sarıyor, çekiyor sonuna kadar ve şimdi de yatıyor kimbilir neden?*" (Fakir Baykurt, **4. Şoför Kamber**). "*Parmaklarının arasında yanan çift kâatlı sarma sigarayla yatağın içinde sızıp kalmışsın.*" (Kemal Demirci, **Evimizin İnsanları**). ÇİFTE KÂĞITLI, ÇİFKÂĞIT, ÇİFTE TELLİ (bk.), ÇİFTLİ diye de söylenir:

"Beşinci çiftlisini yakmaya çalışıyordu; öksürük krizine tutuldu". (Kanat Güner, **Eroin Güncesi**).

ÇİFTE KÂĞITLI. Bk. ÇİFT KÂĞIT.

ÇİFT KÂĞIT YAPINDIRMAK d. (fars. – türk.) Esrarlı sigara sarmak. Bk. ÇİFT KÂĞIT.

ÇİFTLİ. Bk. ÇİFT KÂĞIT.

ÇİFTLİK i. (fars. *cüft*; türk. ek.) Emek, para harcamaksızın geçinilen, çıkar sağlanan yer (bazen de, o yerin sahibi olan kimse anlamında kullanılır): "*Siz alıştırıyorsunuz. Yap oğlum Selâhattin yap! Bulmuşsun bir çiftlik!*" (Muzaffer Buyrukçu, **Onlar**). • (Yankesici için) İnsanların kalabalık olarak bulunduğu yer (taşıt aracı, çarşı vb.).

ÇİĞDEN YEMEK d. (Mahpus) Cezaevinde yapıp yediği yemeğin malzemesini hapisten çıkarken ödemek üzere yönetimden almak: "...devlet un, şeker, yağ, pirinç gibi malzemeleri sınırlı da olsa veriyor, sonra bunların parasını tahliye olurken alıyor. Buna 'çiğden yemek' diyorlar." (Baskın Oran, **Nerde O Eski Mapusaneler**).

ÇİLEK i. es. Göbek; göbek çukuru.

ÇİLİK. Bk. ÇİLLİK.

ÇİLİNGİR i. (fars. *çilânger*'den) Evlere, işlerine kapıyı ustaca açıp giren hırsız. • es. Para.

ÇİLLİ i. Tutukevi. Hapishane.

ÇİLLİK i. Dişilik organı, vagina. (**Derleme Sözlüğü**'ne göre, ÇİLİK, ÇİLLİK, belirli yörelerde, halk dilinde aynı anlamda kullanılmaktadır.)

ÇİN İŞİ JAPON İŞİ d. Cinsel ilişki: "*Çin işi Japon işi / Bunu yapan iki kişi / Biri erkek biri dişi*" (tekerleme). • Cinsellikle ilgili herhangi bir nesne (resim, araç, gereç vb.).

ÇİNO i. (çingene'den n.) Çingene. • Çete önderi: "*–Her adamın bir mintikası var. Çocukları çalıştırıp üzerinden para kazanır. Git Aksaray'a Taksim'e her çocuk grubunun başında bir çino vardır.*" (Özcan Ercan, **Bu Çocuklara Yazık**).

ÇİR s. ve i. (yun. *ksiros*; *çiroz*'dan kıs.) Çok zayıf, sıksa (kimse). (Eşanl. ÇİROZ.)

ÇİVİ s. ve i. Sert, dikilmiş, diri (kişi, nesne). • Haber verme; gammazlama, ihbar: "*Bir çivi idareye. Tuttukları gibi beni kolumdan, yallah sokağa.*" (Tarık Dursun K., **Evlere Şenlik**). • Paylama, azarlama. Azar. • Erkeklik organı, penis.

ÇİVİ ATMAK d. Gammazlamak, ihbar etmek. • Paylamak, azarlamak. Bk. ÇİVİLEMEK.

ÇİVİLEME. Bk. ÇİVİLEMEK.

ÇİVİLEMEK f. Sivri bir araçla yaralamak; şişlemek. • (Erkek için) Cinsel ilişkide bulunmak, düzmek: "*Ağızlarının tadını bildiklerinden, lehimleri tutkal... Çivilemede perçin... Oğlan da sevsen, karı da sevsen reayadan şaşma!*" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). • Gammazlamak, ihbar etmek: "... *Küçük Rıza deyyusu vaziyeti çakallayıp çivilediyse aynasızlar bizi nerede posta edebilirler en çok? Ya Üsküdar İskeleyi'nde ya Kabataş'da.*" (Attilâ İlhan, **Kurdlar Sofrası**).

ÇİVİLİ s. ve i. (İskambille oynanan oyunlarda, kumarda) İşaretli, mimlenmiş (kâğıt).

ÇİZMEK f. (Birisini) Kesici bir araçla yaralamak: "*-Ne yaptın ki... -Birini ufacık çizdim! -Hacamat mı?*" (Ahmet Rasim, **Baskın**). • (Erkek) Cinsel ilişkide bulunmak; düzmek: "*Seni evde çiziyim mi Özge?*" (Kemal Gökhan Gürses, **Orda Bir Yer Var Kalıba**) Ayr. bk. KESTANEYİ ÇİZDİRMEK; KIRİSTALİ ÇİZDİRMEK; HACAMAT.

ÇOCUĞU AĞLATMAK d. (Erkek) Masturbasyon yapmak. Masturbasyon yapıp boşalmak: "*El arabası... Çavuşa tokat! Çocuğu ağlatıyo musun? Kerataa... Yüzün kızarmadı... Demek daha bu işlere başlamadın...*" (Hasan Kaçan, **Eşşek Herif**).

ÇOCUĞU KOYMAK d. Erkeklik organını sokmak, duhul etmek. • (Futbolda) Gol atmak: "...*bazuka gibi bir şutla softaların kaleye çocuğu koydu.*" (Metin Kaçan, **Ağır Roman**). ÇOCUĞU MEKTEBE KOYMAK biçimine de kullanılır. Ayr. bk. KOYMAK.

ÇOCUĞU TOKATLAMAK d. (Erkek) Masturbasyon yapmak. Eşanl. ÇAVUŞU TOKATLAMAK.

ÇOCUKÇU s. ve i. Çocuklara cinsel istek duyan sapkın (kimse); sübyancı; pedofil.

ÇOCUKÇULUK i. Çocukçu (bk.) olma sapkınlığı, edimi.

ÇOCUK ÖLÜSÜ GİBİ d. (Erkek cinsel organı için) "Çok büyük" anlamında kullanılır.

ÇOMAR s. ve i. Yaşlı, düşkün (kimse): "*Karagöz- Kapağı çalar çalmaz senin koca çomar pencereye koştu.*" (Karagöz, **Bahçe**). • Yaşlı meyhaneci.

ÇOMARLANMAK f. Yaşlanmak, yaşlanıp düşkünleşmek: "*-Bu cenabet her gün münasebetsiz birtakım vırvırlarla beni böyle kocaltı, yoğise ben kolay kolay çomarlarmı idim?*" (Osman Cemal Kaygılı, **Çingeneler**).

ÇONÇON i. Husyeler, erbezleri, testisler.

ÇONİ i. (çing.) Çocuk; erkek çocuk. (Tanık için bk. BIRAV.)

ÇOR i. ("hırsız" anlamında çing. k.) Hırsız. • Hırsızlık, çalma. Ayr. bk. ÇORNA, ÇORNACI, ÇORNÖR. (Sözcük, Alman argosunda da aynı anlamda kullanılır - Sigmund A. Wolf, **Wörterbuch des Rotwelschen**.)

ÇORBA i. (fars. *şurba*'dan) Para. • (Görevli kimse için) Rüşvet.

ÇORBACI i. (fars. - türk. e.) Patron, âmir; üst. • Rum: "...*ecnebi kırmacı, Tatlısu Frengi, çorbacı (Rum), ahbar (Ermeni), bezirgân (Yahudi)...*" (Sermet Muhtar Alus, **İstanbul Kazan Ben Kepçe**).

ÇORİ i. (çing. ?) "*Karagözcü argosunda birçok mânâsına gelen bir kelime.*" (Uğur Göktaş, **Karagöz Terimleri Sözlüğü**).

ÇORNA i. (çing.) Hırsızlık edimi; çalma, aşırma. • Hırsız.

ÇORNACI i. (çing. - türk. e.) Hırsız: "*Çoğu kişi onu 'çornacı lubunya' (hırsız eşcinsel) olarak tanımaktadır.*" (Dr. Arslan Yüzgün, **Uçurum**).

ÇORNÖR i. (çing. *çorna*'dan n.) Hırsız.

ÇOROZ s. es. Ahmak, budala.

Çorsak

ÇORSAK i. Çocuk, erkek çocuk: "*Dah çor-sagdi – yahşı oğlandır.*" (M.Ş. Şiraliyev, **Azerbaycan'da İşlenen Argolar**). Ayr. bk. ŞOVŞAK.

ÇÖMLEK i. Kalçalar, kıç.

ÇÖMLEK KIRILMAK d. (Düşme, tekmelenme vb. nedeniyle) Kıçın, kuyruksokumunun yaralanıp berelenmesi: "*Hacivat– (Tekme ile vurur). Karagöz– Vay keratal Çömlek kırıldı galiba.*" (Karagöz, **Bahçe**).

ÇÖP i. (fars. *cûb*'den) Erkeklik organı, penis.

ÇÖZÜLMEK f. Kaçıp gitmek; sıvışmak. • İti-raf etmek; sırrını söylemek.

ÇUBUĞU KIRMAK. Eşanl. KAMIŞI KIRMAK.

ÇUBUK i. (fars. *çûbek*, "sopa"dan) Erkeklik organı, penis.

ÇUFÇUF i. (ono.) Fahişe; gezip dolaşarak müşteri arayan fahişe. • Telekız; telefon yoluyla müşteri bulan fahişe.

ÇUKULATA i. (aztekçeden ital. *cioccolata*) İsviçre frankı.

ÇUKUR i. Makat, anus, şerç.

ÇUL i. (ar. *cull*) Giysi, giyecek: "...*bana azıcık zaman verin de çullarımı değiştireyim.*" (Raymond Queneau-Tahsin Yücel, **Zazie Metroda**). • Ten.

ÇULGERME i. (ar. *cull*; türk.) Piç, babası belirsiz çocuk.

ÇULU DELDİRMEK d. (ar. – türk.) Yara almak; giyecekleri üzerindeyken, kesici bir araçla ya da tabanca kurşunuyla yaralanmak: "*Fakat Sülûman'ın silahı malesef daha önce patladı... Çulsuz Davud Ağa, çulu deldirmişti...*" (Süavi Süalp-İsmail Gülgeç, **Gündüz İnsan Gece Hırt**).

ÇURÇUR s. ve i. (lapinagillerden küçük bir balığın adı) Küçük. • Önemsiz, değersiz (kimse, nesne): "*Getireceğin her müşteri için yüzde beş veririm. Ama çurçur istemem.*" (Refi Cevat Ulunay, **Sayı Fırtınalar**). ÇIRÇIR da denir.

ÇURÇURCU i. (Kumarda) Küçük, az paralı oyuncu: "...*kumarbazların: –Çurçurcu! dedikleri az sermayeli oyuncular...*" (Hulûsi Kodaman, **Zar-Kâğıt Oyunları ve Hileleri**).

ÇUVAL i. (fars.) Vücut, gövde. • Ten. • Etli butlu, şişman kimse; şişko.

ÇUVALCI i. (fars. – türk.) (1990'larda) Eski SSCB, yeni Birleşik Devletler Topluluğu pasaportlu turist.

ÇUVALI DELDİRMEK d. (fars. – türk.) Yara almak, yaralanmak. Bk. ÇULU DELDİRMEK.

ÇUVALLAMAK f. (fars. – türk. e.) Hata yapmak; yanlış davranıp başarısızlığa uğramak: "*Elimizden, saçımızın kılı kadar kız geçti, Allahlarım şükür, birinde çuvallamadım!*" (Kemal Tahir, **Esir Şehrin Mahpusu**). "*Çuvallamak diye buna derler işte. Hiç olmazsa, bir yerde iki tek atmaya kandırabilmeliydim kızı.*" (J. D. Salinger-Adnan Benk, **Gönülçelen**).

ÇÜRÜK s. ve i. Her önüne gelenle cinsel ilişki kuran, hafifmeşrep (kimse). Fahişe. • Yaşlı, yaşlanıp çirkinleşmiş (kadın): "*Abi bu parayla imkânsız, çürüklere kaldık.*" (Faruk Bayraktar, **Geceyarısı Abazası**). • (Erkek için) İlişkide bulunan kadın ya da kız; flört; metres.

ÇÜRÜKÇÜ i. Her fırsatı değerlendiren, örneğin ölüsoyuculuk bile yapan hırsız. • Genç-yaşlı, güzel-çirkin ayırmadan her kadınla ilgilenen çapkın erkek. • (Bazı iskambil oyunlarında) Hep düşük değerde kâğıtlara yönelen oyuncu.

ÇÜRÜKLÜK i. Çürük (bk.) olma durumu. • Yoksullar mezarlığı; ölülerin üst üste gömüldüğü, yatanların kimliği belli olmayan mezarlık: "*Çürüklükde nâm ve nişan olur mu / Biz yine rahmetle analım Zil'i.*" (Vasıf Hiç, manzume).